STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 02741

DER ANARKHIZMUS

Errico Malatesta

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation

AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

צווייטע אויפלאגע.

ארויסגיגעבען פון א. גאלוב.

דער

אנארכיזמוס.

פון

ענריקא מאלאטעסטא.

איבערזעצט פון פ. א. פראנק.

אלע בעשטעלונגען צו אדרעסירען:

A. GOLUB, 20 Smith St., Stepney, E. London, E.

„פרייע ארבייטער וועלט" דרוקעריי 20, סמיטה סט., סטעפני, א.

דער אנארכיזמוס.

דאָס וואָרט „אנארכיזמוס" קומט ארויס פֿון די גריכישע שפּראַך און עס בעדייטעט: אָהן רעגירונג; דאָס הייסט, אַ געזעלשאַפֿט פֿון מענשען, וועלכע לאָזען זיך ניט רעגירען פֿון קיין איבער הערר. די אַנאַרכיסטען זיינען מענשען, וועלכע פֿריידיגען, אַז אין דער געזעלשאַפֿט דאַרפֿען ניט זיין קיין רעגירער, זאָנדערן יעדערער זאָל האָבען פֿאָלקאָמענע פֿרייהייט, און זיי גלויבען אַז אַלע מענשען וועלען האָבען גענוג פֿערשטאַנד צו בעהאַנדלען איינער דעם אַנדערן ווי אמת'ע ברידער.

די וואָס פֿאַרשטעהען ניט די אידעע פֿון אַנאַרכיזמוס און די וואָס זיינען אונזערע געגנער, ווייל עס שאַדעט זייערע אינטערעסען, פֿאַרטייטשען דעם וואָרט אַנאַרכיזמוס: אונאָרדנונג, און זיי מיינען אַז די אַנאַרכיסטען ווילען אַלעס צושטערען און פֿערניכטען און מאַכען אַ מיש-מאַש אין דער געזעלשאַפֿט. דער עולם לאָזט זיך אַזוי איינריידען פֿון אונזערע געגנער ווייל זיי דיינקען אַז אַ רעגירונג מוז זיין אין אַ געזעלשאַפֿט, און דאַרום אויב קיין רעגירונג וועט ניט זיין וועט קיין אָרדנונג ניט זיין און איינער דעם אַנדערן וועט דערשיסען אין מיטען גאַס.

עס איז קיין וואונדער ניט וואָס זיי דיינקען אַזוי; יעדער מענש ווערט צוגעוואָהנט צו זיין לאַגע, אין וועלכער ער געפֿינט זיך פֿיר א לאַנגע צייט און דיזע געפֿיהלען און געדאַנקען גיט ער איבער בירושה צו זיינע קינדער. אזוי, צום ביישפּיעל, די אמאָליגע וואָס זיינען געבאָרען און ערצויגען געוואָרען אין קנעכטשאַפֿט, וואָס זייערע עלטערן און אורעלטערן זיינען געוועזן שקלאַפֿען, האָבען זיך אויסגעבילדעט אַ מיינונג, אַז אַ געזעלשאַפֿט אָהן שקלאַפֿעריי קען קיין קיום ניט האָבען; אַז פֿרייהייט איז אן אונמעג-

ליבע זאַך. די פּראַקטיקע האָט אָבער בעוויזען, אַז פֿרייהייט איז יאַ אַ מעגליכע זאַך, און די וואָס האָבען פֿריהער געפּרעדיגט אַזעלכע אידעען האָבען געהאַט רעכט. אזוי איז אויך היינטיגע צייטען מיט די ארבייטער: זיי האָבען זיך איינגעוואהנט פֿון הונדערטער יאָהרען צו עסען ברויט פֿון אַרבייטגעבער, און זיינען געוואהנט געוואָרען צו דאַנקען פֿאַר זייער שטיקעל חיונה דעם בעל הבית, דעם פּריץ, וועלכער פֿערמאָגט קאַפּיטאַל און בעזיצט דאָס לאַנד. דורך די געוואהנהייט האָט זיך באַ זיי אויסגעבילדעט דער געדאַנק, אַז דער בעל הבית איז דער ברויטגעבער, און זיי שטעלען אייך די פֿראַגע: סטייטש ווי קען אַ מענש לעבען, ווען ער ארבייט ניט פֿיר אַ בעל הביר וועלכער גיט איהם זיין ברויט?

נעהמט אַ מענשען ווי ער ווערט געבאָרען און שנורעוועט איין זיינע הענד און פֿיס מיט שטאַרקע שטריק און לאָזט איהם אַזוי אויפֿוואַכסען; ער וועט זיך אויסלערנען ווי עס איז אַרום צו קריכען און ער וועט אייך וועלען איינריידען, אַז דערפֿאַר קען ער כאָטש ווי עס איז אַרום קריכען, ווייל זיינע הענד און פֿיס זיינען איהם געבונדען, און חלילה אַז איהר וועט צושניידען זיינע שטריק וועט ער זיך ניט קענען אַ ריהר טאָהן.

אָט אַזאַ ווירקונג האָט די געוואהנהייט אליין אויפֿ'ן מענשען, היינט דערמאָנט זיך נאָך די ערציהונג וואָס ער קריגט: דער לעהרער אין קלאַס, דער בעל הבית און ווערקשטאַט און דער רב אָדער גלח אין שוהל, אַלע האָבען איהם געהאַקט אין קאָפּ (זיי האָבען דעריין אַ אינטערעסע) אַז „ברויטגעבער" און רעגיערער זיינען זעהר נויטווענדיג. און זאָל ער דאָך פּראָבירען צווייפֿלען דעריין, קומט דער ריכטער מיט'ן פּאָליסמאַן און קלאַפּען נאָך צו אזוי, אַז אַפֿילו ניט ווילענדיג מוז ער שוין גלויבען. נון, איז נאָך אַ וואונדער, אַז דער געדאנקען פֿון רעגירונג איז איינגעוואַקסען אין זיינע ביינער? שטעלט זיך פֿאַר, אַז עס קומט אַ דאָקטאָר און בעווייזט מיט הונדערטע קינסטליכע ראיות, אַז אויב מען זאָל יענעם מענשען אָפּבינדען די שטריק, מיט וועלכע מען האָט איהם געבונדען די הענד און פֿיס פֿון געבורט אָן, וועט ער ניט נור ניט קענען געבען זיך אַ ריהר,—ער וועט אפֿילו איין טאָג ניט קענען איבערלעבען. מיר ווייסען אַז דאָס איז פֿאַלש, אָבער יענער געבונדענער, דאָס הערענדיג, וועט בעשיטצען זיינע שטריק מיט אַלע כחות און וועט האַלטען פֿאַר זיין שונא יעדען איינעם וועלכער וועט וועלען זיינע שטריק אָפּ בינדען.

גראַדע אַזוי איז מיט היינטיגע מענשען. זייערע קייטען זיינען ביי זיי אַזוי טהייער ווי דער לעבען דאַרום פֿערדאַמען זיי די אַנאַרכיסטען, וועלכע

זוילען צוברעכען דיזע קייטען פֿון רעגירונג און הערשער.

דען עס איז אַ פֿאַקט, אַז ווען מענשען האָבען געגלויבט (אין אַנדערע לענדער גלויבען זיי נאָך עד היום) דאָס פֿאַר דער געזעלשאַפֿט איז נויטיג אַז איין איינציגער זאָל רעגירען איבער אַלעס, — מאנארכיע, האָבען זיי פֿערשאָלטען דעם וואָרט רעפּובליק, וואָס דאָס בעדייטעט אַ רעגירונג פֿון מעהרערע, און האָבען געשריען, אַזוי ווי זיי שרייען היינט איבער אַנאַרכיזמוס, אַז אונטער אַ רעפּובליק וועט די געזעלשאַפֿט קיין קיום ניט האָבען. דאָס פֿאָלק אָבער, האָט זיך שוין איבערציינט, אַז עס איז קיין סכנה ניט אין אַ רעפּובליק, אַזוי אויך ווען ער וועט זיך איבערציינגען, אַז קיין רעגירונג איז ניט נויטיג, נור אין געגענטהייל,—אַז יעדע רעגירונג איז שעדליך, וועט דער וואָרט אַנאַרכיזמוס ניט מעהר פֿערשאָלטען ווערען, זאָנדערן עס וועט האָבען פֿאַר אַלעמען די ריכטיגע בעדייטונג ווי נאַטירליכע אָרדנונג, האַרמאָניע צווישען מענשען, פֿאָלקאָמענע פֿרייהייט, און פֿאָלקאָמענע ברידערליכקייט.

עס איז דאַרום אַ נאַרישקייט וואָס אַנדערע זאָגען אַז מיר אַנאַרכיסטען מיינען טאקי גוט, נור דער נאָמען אַנאַרכיזמוס איז אַ שלעכטער, ווייל די מאַסען פֿאַרשטהען דאָס שלעכט און דיינקען אַז עס בעדייטעט אונאָרדנונג און צושטערונג. דער פֿעהלער ליגט ניט אין וואָרט, נור אין דער זאַך גופא. וואָס פֿיר אַ נאָמען מיר זאָלען אונזער אידעע ניט געבען, ווי באַלד נור מיר מיינען צו פֿערניכטען די רעגירונגען, וועלען די וואָס דיינקען אַז רעגירונגען זיינען נויטווענדיג, אונז אימער פֿערשילטען, ווי וועלט צושטערער און פֿערניכטער פֿון געזעלשאַפֿט.

(נאָך אַ בעווייז, אַז ניט דער נאָמען, נור די אידעע וועלכע האַלט זיך איין אין נאָמען, רופֿט אַרויס דעם פֿעראורטהייל פֿון די אונוויסענדע, איז סאָציאַל דעמאָקראַטיזמוס, מיט 15 אָדער 20 יאָהר צוריק, ווען דיזער נאָמען האָט נאָך איינגעהאַלטען אין זיך די אידעע פֿון גרינדליכע ענדערונג אין דער געזעלשאַפֿט פֿון אַ אמת'ע רעוואָלוציאָן אין מענשליכען לעבען, האָבען די אונוויסענדע און די הערשער געמאַכט דיזעלבע געוואַלטען איבער סאָציאַל דעמאָקראַטיזמוס ווי היינט איבער אַנאַרכיזמוס; אַזוי גיך אָבער ווי די פֿיהרער האָבען אַוועק געוואָרפֿען זייער רעוואָלוציאָנערע אידעע און די סאָצ. דעמאָקראַט. פּאַרטיי איז געוואָרען אַ פּאָליטישע בודעל-פּאַרטיי ווי אַלע איבעריגע פּאַרטייען, זיינען די סאָצ. דעמאָק. געוואָרען „כשר'ע” מענשען און קיינער לאַכט זיי שוין מעהר ניט אויס. יאָ, אין פֿראַנקרייך זאָגאַר רופֿט זיך יעדער לומפּ און פּאָליטישער מאַכער — סאָציאַליסט!— (*

*) דער איבערזעצער.

און ווען מיר ריידען געגען דער רעגירונג, מיינען מיר ניט בלויז, אַז איין געוויסער טהייל אָדער אַ געוויסע פֿאָרמע פֿון רעגירונג איז שעדליך, זאָנדערן מיר מיינען פּאָזיטיוו, אַז אַ ל ע טהיילען און אַ ל ע פֿאָרמען זיינען שעדליך: די איינאָרדנונג פֿון מיליטער, דיפּלאָמאַטיע, געזעצמאַכעריי, ריכטער און פֿינאַנץ און אַלע אַנדערע טוויוענדער אַמטען און שטעלעס, אין וועלכע דאָס פֿאָלק קען אפילו אין בעסטען פֿאַל קיין איינטהייל ניט נעמען, נור עס מוז געהאָרכען, פֿאָלגען, צאָהלען, רעספּעקטירען און האַלטען דאָס מויל. דיזע אַלע אַמטען זיינען געבויט אויף אויטאָריטעט, הערשאַפֿט און רויבעריי! דאָס פֿאָלק, זאָגען מיר, מוז ווערען פֿריי, דאַרום מוז עס פֿערניכטען אַללערליי הערשאַפֿטען און אויפֿבויען אַ געזעלשאַפֿט פֿון אַנאַרכיע, דאָס הייסט אַ געזעלשאַפֿט אָהן הערשער.

אַנאַרכיזמוס, אַלזאָ, מיינט — אַ געזעלשאַפֿט אָהן רעגירונג; די פֿראַגע איז אָבער: איז עס מעגליך צו פֿערניכטען די רעגירונג? איז דאָס ווינשענסווערטה? איז דאָס קלוג? לאָמיר זעהן!

וואָס איז רעגירונג? — עס איז דאָ אַזאַ קראַנקהייט פֿון מענשליכען געדאַנקען, וואָס מען רופֿט: די נייגונג צו אויסערנאַטירליכעס; דער מענש וואָס ליידעט אויף דער קראַנקהייט קען ניט לאָגיש דיינקען און בעטראַכטען אַלע זאַכען, ער קען זיך פֿאָרשטעלען ריכטיג די אייגענשאַפֿטען פֿון אַ זאַך, אָבער עס האַקט זיך איהם גלייך אַריין אין קאָפּ, אַז די אייגענשאַפֿט איז די זאַך זעלבסט און ער דיינקט וועגען איהר ווי וועגען עטוואָס וואָס עקזיסטירט אונאַבהענגיג, אַן אין פֿאַר זיך, זעלבסטשטענדיג. דיזע קראַנקע בעטראַכטען די רעגירונג אָדער דעם שטאַאַט ווי איין אָבגעזאָנדערטע געזעלשאַפֿטס-קראַפֿט, וועלכע עקזיסטירט אונאַבהענגיג פֿון די מענשען וואָס שטעלען צוזאַמען די רעגירונג, און זיי מיינען אַז איהר גאַנצע כונה איז צו בעשיצען און אַבטונג צו געבען אויפֿ'ן עולם ווי אַ רבי אָדער אַ געטרייער פֿאָטער; צו פֿיהרען אין ערציהען איהרע קינדערלעך אין די בעסטע וועג פֿון גוטע מדות, יושר און דרך ארץ, וואַרום זי, די רעגירונג, איז אַלוויסענד און אַלגיטיג, אַ רחום וחנון גאָר ווי גאָט כביכול...

די הערשער און די אויסבייטער אונטערשטיצען דיזע טהעאָריע ווי וויט זיי קענען וויל עס איז זייער וויכטיג פֿאַר זיי אַז די אָרימע און בערויבטע זאָלען גלויבען אין פרינציפּ פֿון אויטאָריטעט און בויגען זייערע קעפּ פֿאַר די הייליגקייט פֿון איבערהערשאַפֿט און געזעצמאַכעריי. דיזע געדאַנקען פֿון רעגירונג איז אָבער ניט ריכטיג; די רעגירונג איז קיין מאָל ניט קיין אנדער זאַך ווי די צוזאַמענגעזעצטע צאָהל פֿון ר ע ג י ר ע ר — קעניגען

פרעזידענטען, מיניסטאָרען, פּערטרעטער פֿון אַלע סאָרטען — וועלכע האָבען צו מאַכען געזעצע, רעגולירען די פֿערהעלטניסע פֿון איין מענשען צום אַנדערען און צווינגען די לייט צו זיין געהאָרכזאַם. דיזע פערזאָנען, נים א וועלכע עס איז איבערנאַטירליכע קראַפֿט, זיינען די יעניגע וועלכע לייגען אַרויף און פֿאָדערען די שטייער, צווינגען צו מיליטער דיענסט, אורטהיילען און בעשטראָפֿען די וואָס פֿאָלגען נים; מישען זיך אַריין אין פריוואַטע געשעפֿטען, מאָנאָפּאָליזירען די אינדוסטריע, זאָגען אַ דעה אין האַנדעל, קענען געבען פריי האַנדעל אָדער צונעהמען, מאַכען מלחמה אָדער שלום מיט די רעגירער פֿון אַנדערע לענדער, און נאָך טויזענדער זאַכען, מיט וועלכע זיי רעגירען ווי זיי ווילען.

קורץ גערעדט: די רעגירונג איז נים קיין בעזונדערע, עקסטרא געזעלשאַפֿטס-קראַפֿט, זאָנדערן זי בעשטעהט פֿון אַ צאָהל רעגירער, וועלכע נוצען אוים די קרעפֿטען פֿון דער געזעלשאַפֿט, די פֿיזישע, גייסטיגע און עקאָנאָמישע קרעפֿטען פֿון יעדען איינצעלנעם און צווינגען צו טאָהן דאָס, וואָס זיי, די רעגירער פֿערלאַנגען. אָט דיזע מאַכט און נים קיין אַנדער זאַך, איז נאָך אונזער מיינונג, דער עכטער פרינציפּ פֿון רעגירונג, דער פרינציפּ פֿון אויטאָריטעט.

אָבער צו וואָס דאַרף מען איבערהויפט די רעגירונג? פֿאַר וואָס זאָל מען אַוועק נעהמען אַ מענשענס אייגענע פֿרייהייט, זיין אייגענעם וואונש צוליעב די טובה פֿון אַנדערע? וואַרום זאָל מען זיי געבען די מאַכט צו זיין בעלי בתים איבער אַלעמענס קרעפֿטען און פֿערוואַלטען מיט זיי נאָך זייער אייגענעם וואונש? זיינען דען רעגירער אַזעלכע אויסגעצייכענטע פֿעהיגע לייט, אַז מ'זאָל זיך קענען פערלאָזען אויף זיי צו פערטרעטען אַלעמענס אינטערעסען בעסער, ווי אַלע וואָלטען דאָס געקענט טאהן פֿאַר זיך זעלבסט? זיינען זיי דען אונפֿעהלבאַר? איז דען גאָר נים מעגליך זיי זאָלען ווערען קאָרומפּירט, וואָס יעדער איינער פֿערטרויעט זיך אויף זיי און גלויבט אזוי אין זייער אייביגע גוטסקייט און אַלוועלטיגע קלוגשאַפֿט? —

און אַפֿילו אַז עס וואָלטען יא עקזיסטירען אַזעלכע מענשען אונענדליך גוטע און איבערנאַטירליך קלוגע; און אַפֿילו מיר זאָלען אָנעהמען, וואָס עס איז נאָך קיין מאָל נים געשעהן, אַז אָט די קליגסטע און בעסטע קריגען נור אַריין די רעגירונג אין די הענד — קענען זיי דען האָבען אַ בעסערען איינפֿלוס און אַ טהייערערע ווירקונג אַלס רעגירער, מעהר אַלס פריי-וואַט מענשען אין אַ געזעלשאַפֿט אָהן רעגירונג?

פֿאַרקעהרט, ווערט נים זייער איינפֿלוס פּאַראַליזירט און פֿערדאָרבען

צוליעב זייער אמת? ווייל אלס רעגירער מוזען זיי זיך בעשעפטיגען מיט פיעל פראגען וועלכע זיי הייבען ניט אן צו פערשטעהן, און דאך פער־בריינגען זיי די גרעסטע טהייל פון זייער ענערגיע צו זארגען פאר זיך אליין — אפ צו צאהלען זייערע פריינד, אונטערצודריקען די אונצופרידענע און דערשטיקען די רעבעלירענדע.

און ווידער, זאלען זיי זיין ווער זיי וויינען, קלוג אדער נאריש, גוט צי שלעכט — ווער זעצט זיי אריין אין זייער אמת? האבען זיי זיך אליין ארויף געזעצט אויף'ן ביינקעל, ווייל זיי האבען איינגענומען די מלחמה, געזיעגט אין קאמפף אדער אויסגעפיהרט א רעוואלוציאן, טא וואס פאר א גאראנטיע האט דאס פאלק, אז די רעגירער וועלען זיך בעזארגען אום זיין טובה? זיי האבען איינגענומען ווייל זיי זיינען געווען שטארקער און וועלען אהן בלוט פערגיסונג זייערע שטעלעס ניט אפ טרעטען. האט זיי א געוויסע פארטיי אדער קלאססע אויסגעוועהלט, דאן וועלען זיבער די פארטיי'ס אינטערעסען ווערען געשיצט, אבער די אינטערעסען פון די אנדערע געטראטען מיט די פיס. עקזיסטירט אלגעמיינע שטימרעכט און די מאיאריטעט האט זיי אויס־געוועהלט, דאן הייסט עס זיך פערלאזען אויף די צאהל, אבער די צאהל אליין איז קיין מאל ניט קיין בעווייז, אז די מעהרערע בעזיצען די גערכטיג־קייט, פערשטאנד און פעהיגקייט, פארקעהרט, ווי מיר ווייסען איז גראדע די ואס פערשטעהען מעהר צו ווירקען אויף דער מאסע באפען מעהר שטי־מען און ווערען ערוועהלט, די איבעריגע מעגען זיין מעהר אינטעליגענט און האבען די גאנצע גערעכטיגקייט אויף זייער זייט, ווי באלד זיי קענען ניט ווירקען אויף דער מאסע, מוזען זיי פאלען, ווארום ביי דער מאיארי־טעט קענען נור זיעגען ציפער, לאגיק מיט ארגומענטען האבען דארט קיין ווערטה ניט.

און א חוץ אלעס דעם איז נאך ביז היינטיגען טאג ניט אויסגעקלעהרט געווארען א סיסטעמע פון וועהלען, אין וועלכע מ'זאל קענען זיין זיכער אז די קאנדידאטען פערטרעטען ווירקליך די מאיאריטעט; און ווי מ'קען זאגען פון פראקטיקע איז במעט אונמעגליך צו פערמיידען די געוועהנליכע שווינדעל און בודלעריי וואס קומען פאר ביי די וואהלען.

און דאך סטארעווען זיך די מענשען צו בעווייזען מיט אלערליי סברות, פלפולים, אז די רעגירונג מוז עקזיסטירען. אין גרונד אבער געהען זיי אלע ארויס פון איין שטאנדפונקט; צי זיי פערשטעהען די זאך אדער ניט, זייער מיין איז אזוי: יעדער מענש האט זיינע אייגענע אינטערעסען אין דער געזעלשאפט און קוקט אויף דעם אנדערן ווי אויף זיין נאטירליכען שונא, דארום מוז

מען האָבען אַן אייסערליכע העכערע מאַכט, וועלכע זאָל קענען צווינגען יעדען צו שעטצען דעם אַנדערענס רעכטע דורך געזעצע און בעשטראָפונגען; נור דורך דעם, זאָגען זיי, ווערט דער אינערליכער קאַמפף ווי ווייט מעגליך איינגעלאַדעט (האַרמאָניזירט) צו אַלעמענס גרעסטע צופרידענהייט. וויל ווען אַזאַ העכערע מאַכט (שטאַאַט) וועט ניט זיין, טענה'ן זיי ווייטער, טאָ ווער וועט האָבען דאָס רעכט און די מאַכט צו פאַרוועהרען איינעם, ער זאָל ניט פערניכטען אין קאַמפף דעם אַנדערן? ווער וועט קענען ניט דערלאָזען איין בירגער טאָהן אַ זאַך וועלכע וועט קענען זיין שעדליך פיר דער גאַנצער געמיינדע? די פרייהייט פון איינעם, זאָגען זיי גרייכט נור ביז די פרייהייט פון דעם אַנדערען. ווער, אויב ניט דער שטאַאַט, וועט קענען אַוועקשטעלען דעם גרעניץ, און ווער וועט בעשטראָפען דעם וועלכער טרעט איבער דעם גרעניץ? דער נאַטירליכער געגענזאַטץ פון איינעמס אינטערעסען און ליידענשאַפטען, צו די אינטערעסען און ליידענשאַפטען פון דעם אַנדערען מאַכט, די רעגירונג נויטווענדיג און די אויטאָריטעט גערעכטפערטיג. די אויטאָריטעט איז דער בעסטער פשרה מאַכער, ווי ער דיקטירט, אַזוי מוז געשעהן צום וואהל און בעסטען פון דער גאַנצער געזעלשאַפט.

אָט דאָס איז זייער טעאָריע; אויב זי איז ריכטיג מוז זי זיין געגרינדעט אויף פאַקטען און מוז קענען ע ר ק ל ע ה ר ע ן די פאַקטען. מיר ווייסען אבער צו גוט ווי אָפט טהעאָריען ווערען פאַבריצירט כדי צו ב ע ר ע כ ט י ג ע ן געוויסע פאַקטען ד. ה. צו פערטהיידיגען די מאַכטהאָבער און בערוהיגען די אונטערדריקטע, וועלכע פראָטעסטירען געגען זייערע איינגערעדטע בעלי טובית. אלזאָ לאָמיר אַ קוק געבען אויף די פאַקטען ווי זיי זיינען.

אַז מי זאָל דורך בלעטערען די היסטאָריע, פון די עלטסטע צייטען ביז היינטיגען טאָג, וועט מען געפינען, אַז די רעגירונגען זיינען ענטוועדער ברוטאַלע, שטרענגע און קאַפּריזנע, הערשונגען פון איינציגע פערזאָנען איבער די גאַנצע מאַסע; אָדער מאַשינען, דורך וועלכע די אויסבייטער און בעשיטצער פון אַלע רייכטהימער שאַפען פיר זיך פרי־וויעגיעס צו קענען האַלטען דעם פאָלק אין שקלאַפעריי און פערשטיקען זייערע פראָטעסטען.

רען דער שטאַאַט אונטערדריקט די מענשען אין צוויי וועגען: דירעקט דורך ברוטאַלע קראַפט און גרויזאַמע אָנגרייפונג, אָדער אונדירעקט, דורך דעם וואָס ער רויבט אַוועק פון זיי די מיטלען צו לעבען און צווינגט זיי צו פערשקלאַפען זיך צום „ברויטגעבער". פון די ערשטע וועג איז אַרויסגעוואַקסען די פאָליטישע מאַכט, פון די צווייטע — די עקאָנאָמישע פריווילע־

גיען. זאָגאַר די געפֿיהלען האָט דער שטאַאַט פֿערשקלאַפּט און האָט געשאַפֿען אַ רעליגיעזע אויטאָריטעט, וועלכע פֿערשפּרייט אבערגלויבען, בעשיצט און פֿעראייניגט די פּריווילעגיען פֿון פּאָליטישע און עקאָנאָמישע הערשער און מאַכטהאָבער.

אין די אַמאָליגע צייטען, ווען די וועלט איז נאָך ניט געווען אַזוי געדיכט בעפֿעלקערט, און די מענשענס פֿערבינדונגען זיינען נאָך ניט געווען אזוי איינג פֿערבונדען ווי יעצט; ווען צוליעב פֿערשיעדענע אומשטענדען האָט זיך דער געפֿיהל פֿון סאָלידאַריטעט ניט געקענט ענטוויקלען, און דעם מענשענס גייציגקייט האָט איהם געטריבען צו הערשען איבערן אנדערן — דאַן זיינען די צוויי הערשאַפֿטען, די פּאָליטישע און עקאָנאָמישע געווען פֿעראייניגט אין די זעלבע הענד, גאַנץ אָפֿט אויך אין די זעלבע פֿערזאָן. די וואָס האָבען דורך רויע געוואַלד בעזיגט און בערויבט זייערע מיטמענשען האָבען זיי געצוואונגען צו ווערען זייערע קנעכט און אַרבייטען פֿאַר זיי אַלס שקלאַפֿען. די זיעגער זיינען געווען צוגלייך די אייגענטהימער און די קעניגע, די געזעצגעבער און די ריכטער, די בעלי בתים און די שעריפֿס.

ווי אָבער די בעפֿעלקערונג איז געדיכטער געוואָרען, די געברויכע האָבען זיך פֿערמעהרט, און די מענשליכע פֿערבינדונגען האָבען זיך שטאַרק ענטוויקעלט, האָט אַזאַ שטאַרקער דעספּאָטיזם מעהר ניט געקענט בעשטעהן. די הערשער האָבען איינגעזעהן, אַז אַליין וועלען זיי די הערשאַפֿט ניט קענען איינהאַלטען און זיינען געצוואונגען צו פֿערלאָזען זיך אויף אַ פּריוויליגירטע קלאַסע. זיי האָבען געשאַפֿען דעם אדעל, וועלכער האָט קאָנטראָלירט די גאַנצע בעפֿעלקערונג און רייכטהימער פֿון לאַנד. זיי, די קעניגע, האָבען עקספּלאָאַטירט אַלעמען און קאָנטראָלירט אויך דעם אדעל. אָט אַזוי האָט די חברה אָנגעקליבען גרויסע פֿערמעגענס און זיינען געוואָרען מעכטיג אויך עקאָנאָמיש. פֿון זיי האָט זיך ענטוויקעלט אַ קלאַססע אייגענטהימער, קאַפּיטאַליסטען. ביסלעכווייז האָבען זיי קאָנצענטרירט אַלע רייכטהימער אין זייערע אייגענע הענד; האָבען גענומען אין בעזיץ אַלע קוועלען פֿון לעבען — די פּראָדוקציאָן פֿון אַגריקולטור (ערד אַרבייט), אינדוסטריע און אויסטויש — און זיינען געוואָרען אַ מאַכט פֿיר זיך אַליין. דיזע עקאָנאָמישע מאַכט האָט זיך געשטעלט אויף דער העכסטער שטופֿע אין די געזעלשאַפֿטס אינטערעסען, העכער אַפֿילו פֿאַר די פּאָליטישע מאַכט, וועלכע זי האָט יעצט אונטערדריקט און געמאַכט פֿון איהר, דאָס הייסט פֿון דער רעגירונג, אַ וועכטער צו היטען איהרע אוצרות, אַ געטרייען הונד, אַ פּאָליסמאַן.

אזעלכע פאקטען זיינען פארגעקומען אין דער געשיכטע זעהר אפט, ווען נור די פהזישע, ברוטאלע מאכט, דורך וועלכע עס איז מיליטערישע אונטערנעהמונג האט געוואונען די אויבערהאנד אין דער געזעלשאפט, האבען די זיגער געזוכט צו פערכאפען די רעגירונג און די רייכמהימער אין זייערע אייגענע הענד. די רעגירונג געפינט אבער אימער אויס, אז י' קען ניט אליין אויפפאסען אויף די פראדוקציאן און הערשען איבער אלעס, דאן פיהלט זי זיך געצוואונגען ארויסצורופען אין לעבען א שטארקע קלאססע — זא ווערט פריוואט אייגענטהום ווידער עטאבלירט. די הערשאפט־מאכט ווערט געשפאלטען אין צוויי טהיילען: איינע וואס קאנטראלירט די געמיינזאמע קראפט פון דער געזעלשאפט, און איינע וואס קאנטראלירט די קוועלען פון דיזער געמיינזאמע געזעלשאפטס־קראפט, די לעבענסמיטלען און רייכטהימער פון לאנד, פון וועלכע דער קלאס רעגירער ווערט אין גאנצען אבהענגיג.

אין היינטיגע צייטען איז די צוטהיילונג נאך שארפער ווי אימער, די זעהר הויך ענטוויקעלטע פראדוקציאן, דער אונגעהויער פערצווייגטער האנדעל, די ערפינדונג פון מאשינעריע, די גרויסע מאכט פון געלד און די אלע עקאנאמישע רעזולטאטען וועלכע זיינען ארויסגעקומען דורך די ענטדעקונג פון אמעריקא, האבען פערזיכערט די קאפיטאליסטישע קלאססע אזא אונגעהייערע קראפט, אז זי וויל שוין מעהר זיך ניט צופרידען שטעלען מיט אונטערשטיצונג פון דער רעגירונג; זי וויל די רעגירונג זאל זיין אין גאנצען צוזאמענגעשטעלט פון מיטגלידער פון איהר אייגענע קלאס, שטענדיג אונטער איהר קאנטראל, און ספעציעל ארגאניזירט צו היטען איהרע אינטערעסען אנטקעגען די ראבע פון די בערויבטע. דערפון נעהמט זיך דער אורשפרונג פון היינטיגען פארלאמענט סיסטעמע, די ניי־מאדנע פערטרעטונגס רעגירונגען. —

אין פילע לענדער נעהמט אויך דער פראלעטאריאט א זאגענאנטען איינטהייל אין די רעגירונגס־וואהלען. אבער דאס איז א קאנצעסיאן (הנחה) וואס די בורזשואזיע האט געמאכט דעם פאלק, ערשטענס צו ציהען דערפון נוצען אין זייער קאמפף געגען אדעל, און צווייטענס צו פערבלענדען דעם פראלעטאריער די אויגען, ער זאל מיינען אז ער האט אויך א חלק אין דער פאליטישער מאשינע, ווערענד אין אמת'ן האט זיך עס ארויסגעצייגט אלס א נארישער חלם, די בורזשואזיע וועט איהם קיין מאל ניט דערלאזען צו קריגען א בעדייטענדע פאליטישע מאכט.

דען אין אלע צייטען און אין אלע לענדער אונטער יעדער געשטאלט,

אין וועלכען נאָמען עס איז, אימער האָט דער שטאַאט איין אויפגאַבע צו אונטערד־יקען און עקספּלאָאַטירען די מאַסע און צו שיטצען די אונטערדריקער און עקספּלאָאַטירער. ער צייגט אַרויס זיין כאַראַקטער דורך זיינע נויטווענדיגע אינסטרומענטען — דער פּאָליציסט און דער שטייערען אַגענט דער סאָלדאַט און די טורמע. דערצו נאָך די בעהעלפער, די פּריסטער און די לעהרער (פון די שולען אין די פּרעסע) וועלכע זיינען פּראָטעזשירט פון דעם שטאַאט צו פערקנעכטען דעם פאָלקס גייסט און בייגען זיין רוקען אונטערן יאָך פון הערשער.

צו דיזער אויפגאַבע פון אונטערדריקען, עקספּלאָאַטירען, וועלכע איז די הויפּטזאַכע, די עססענציע פון דעם שטאַאט׳ס טהעטיגקייט, וועלען מיר צוגעבען, אַז ער האָט אייך נאָך בעשעפטיגונגען, וועלכע זיינען ביי היינ־טיגע צייטען געוויסער מאַססען זייער ניצליך און נויטווענדיג. ער וואָלט אָבער אָהן דיזע ניצליכע טהעטיגקייט ניט געקענט עקזיסטירען. דען די געוואַלדען פון פאָלק געגען איהם וואָלטען אפשר געווען צו גרויס, אויב ער וואָלט זיי ניט פאַרבלענדעט די אויגען מיט זיינע זאָגענאַנטע „וואָהל־טהאַטס-אנשטאַלטען. אין גרונד אָבער איז ער אַ בעדריקער, אַן עקספּלאָ־אַטירער, וועלכער האַלט דעם פאָלק אין שקלאַפעריי און אַרמוטה; ער בעשיצט די אויסבייטער און ענטוויקעלט אַ קלאַסס הערשער, וועלכע טוידטען די פרייהייט און פערשפּאָטען דעם פּראָגרעס דער מענשהייט.

די רעגירונג נעהמט זיך אונטער צו שיצען דעם לעבען פון די איינוואָה־נער און היינגט די רויבער און מערדער; זי אַנערקענט געוויסע רעכטע און אַלטע פיהרונגען וועלכע האָבען זיך איינגעלעבט שוין אין מענשענס כאַראַקטער, און פאַרהייליגט זיי אַלס פּראַגראַפען אין איהר גרויסע געזעצ־בוך. זי אָרגאַניזירט געוויסע פאָלקס אַרבייט, ווי די פּאָסט, לאַנד־וועגען, שוהלען, ביוראָס פון סטאַטיסטיק און פאָלקס-געזונדהייט, האָספּיטעלער און אַנדערע וואָהלטהאַטס-אַנשטאַלטען, מיט איין וואָרט, אַ קהל׳שער בעל טובה, וואָס זאָרגט אימער לטובת הכלל. בעטראַכט אָבער ווי אַזוי און וואָרום זי נעהמט זיך די אַלע אַרבייט, וועט איהר אויסגעפינען, אַז איהר יעדער טהאַט איז פול מיט׳ן גייסט פון הערשאַפט און אַז דער צוועק פון איהר מיהע איז צו בעשיצען, פאַרמעהרען און פאַרוויגען פּריווילעגיען פון פּריוואַט אייגענטהום און פון יענע קלאַססען וועמען זי פאַרטרעט און פאַר־טהיידיגט.

די רעגירונג וואָלט ניט בעשטאַנען אַ טאָג, ווען זי זאָל זיך ניט אַרויס געבען פאַר דעם רעטער דער געזעלשאַפט; זי קען ניט שיצען איהרע

פריווילעגירטע, ווען זי זאָל ניט איינריידען דעם עולם אַז זי איז די בעשיצערין פֿון אַלעמען; קיינער וואָלט איהר ניט געפֿאָלגט צו רעספּעקטירען די אינטערעסען פֿון די רייכע, ווען זי זאָל זיי ניט מאַכען דיינקען, אַז זי די גערעכטע רעגירונג, שעצט און האַלט טהייער *אַלעמענס* רעכטע. „דאָס געזעץ" (ד. ה. די רעגירונג, וועלכע מאַכט דאָס געזעץ), זאָגט *קראָפּאָטקין*, האָט זיך בענוצט מיט דעם מענשענס געזעלשאַפֿטליכע געפֿיהלען, און האָט אויפֿגעבויט אַ שטאַרקען טהורעם פֿאַר די עקספּלואַטאַטאָרס אויף דעם גרונד פֿון געוויסע מאָראַלען, וועלכע די מענשען האַלטען פֿיר הייליג; די בערויבטע אָבער האָבען מורא דעם טהורעם צו פֿערניכטען, ווייל זיי גלויבען אַז מיט איהם וועט אויך פֿערניכטעט ווערען דער מאָראַלער פֿונדאַמענט. —

די רעגירונג פֿיהלט זיך אימער געצוואונגען אַכטונג צו געבען אויפֿ'ן פֿאָלק און צו קאָמאַנדירען איהם: פֿערליערט זי איהם, דאַן איז איהר הערשאַפֿט און איהר רייכטהום פֿערלאָרען; זאָל זי איהם לאָזען זאָרגען פֿיר זיך אַליין, האָט זי מורא ער וועט זיך בערעכענען, אַז ער דאַרף איהר גאָר ניט און וועט אָבשלאָגען כפּרות מיט אַלע רעגירער און אַלע אויסבייטער. זי משט זיך אַריין היינטיגע צייטען אין די קעמפּפֿע צווישען קאַפּיטאַל און אַרבייט; זי זוכט איינצוהאַלטען די אַרבייטער בעוועגונג, און וויל מיט פֿאַלשע רעפֿאָרמען פֿערצאַמען דעם אַרבייטערס וועג, ער זאָל ניט קענען געהן צונעהמען דאָס רייכטהום וואָס ער האָט געשאַפֿען.

מיר דאַרפֿען אויך ניט פֿאַרגעסען דעם פּונקט וואָס ערשטענס פֿיהרען די קאַפּיטאַליסטען אַליין צווישען זיך מלחמות און זוכען איינער דעם אַנדערן צו פֿערניכטען; און צווייטענס זוכט די אָפֿיציעלע רעגירער קלאַסע, חאָטש זי איז פֿערדונגען צו דער בורזשואַזיע און איז זייער געשוואָרענער וועכטער, צו בעפֿרייען זיך פֿון איהר דיענסט און ווערען זייער פֿערטרעטער, איהר דרייען זיך אַהין און אַהער, דאָ צוגעגעבען און דאָ אָבגענומען, דאָ געשפּיעלט זיך מיט'ן פֿאָלק געגען די קלאַסען, און דאָ מיט די קלאַסען געגען די מאַסען—דאָס איז דער גאַנצער סוד פֿון די בעריהמטע רעגירונגס־וויסענשאַפֿט, און דאָס איז איהר צויבער־קונסט, מיט וועלכע זי פֿערבלענדעט די אויגען פֿון די אונוויסענדע און פֿלעגמאַטיקער, וועלכע זיצען און האָפֿען אויף אַ ישועה פֿון אויבען...

ביי אַלעם דעם אָבער, בייט די רעגירונג קיין מאָהל ניט איבער איהר כאַראַקטער, זי שטעלט זיך אויף צו רעגולירען און קאָמאַנדירען יעדען איינעמס רעכט און פֿליכטע, זי טרעט מיט די פֿיס אויף די געפֿיהלען

פֿון גערעכטיגקייט. אַלע אונרעכטען וואָס די אויסבייטער בעגעהען ווערט בערעכטיגט אינד יעדע עהרליכע טהאַט געגען די זיבער ווערט בעשטראָפֿט. זי ערקלעהרט פֿיר גערעכט און געזעצליך יעדע גרויזאַמקייט, אַלע שטענדיגע און לאַנגזאַמע מאַטעריעלע און מאָראַלע מערדערייען וואָס די רייכע טהוען אָן די אָרימע. ווען זי אָרדענט איין עפֿענטליכע אַנגעלעגענהייטען זיינען די אינטערעסען פֿון די רייכע און די הערשער דער הויפּט פּונקט וואָס זי נעהמט אין אַנבעטראַכט; פֿאַר די אַרבייטער זאָרגט זי נור אַזוי פֿיעל, וויפֿיל עס קען זיי מאַכען צו דולדען די הויכע שטייער וואָס זיי מוזען צאָהלען. פֿאַרטהיילט זי אונטעררוכט אין די שולען, איז איהר צוועק צו פֿערדרייען דעם אמת און איינצופֿלאַנצען אין די געדאַנקען פֿון יונגען דור, ענטוועדער אונבייגזאַמע טיראַניי אָדער געדולדיגע קנעכטשאַפֿט, יע נאָך'ן קלאַסס צו וועלכע די יונגע בעלאַנגען. אין די הענד פֿון דער רעגירונג ווערט יעדען זאַך אַ מיטעל צו עקספּלואַטירען, יעדע זאַך אַ פּאָליציי־קנוטע צו האַלטען דעם פֿאָלק געבויגען אין דרייען.

און געוויס קען עס אַנדערש ניט זיין. אויב אין דער געזעלשאַפֿט מוז אָנגעהן אַ קאַמפּף צווישען מענש און מענש, דאַן מוזען נאַטירליך זיין זיעגער און בעזיגטע. די רעגירונג, וועלכע מאַכט זיכער דעם נצחון פֿאַר די זיעגער, וועט געוויס קיין מאָהל ניט אַריין פֿאַלען אין די הענד פֿון די וואָס האָבען פֿערלאָרען דעם קאַמפּף: די זיגער ויינען אימער די רעגירער; זיי האָבען נעקעמפּפֿט איינצונעהמען, אַריינצוכאַפּען פּריווילעגיען און פֿאַר־גרעסערן זייער הערשאַפֿט און זייער קראַפֿט; עס פֿאַרשטעהט זיך דאַפֿאָן, אַז זיי ווילען ניט געברויכען זייער זיעג צו בעשיצען די רעכטע פֿון די בעזיעגטע און בעגרענצען די קראַפֿט פֿון זייער הערשאַפֿט.

די רעגירונג, דער שטאַאַט, אַלס ריכטער, שלום מאַכער פֿון געזעל־שאַפֿטס קאַמפּף, אונפּאַרטייאישער אויפֿזעהער איבער די אינטערעסען פֿון פֿאָלק — איז אַן אונפֿערשעמטער ליגען! עס איז אַ חלום, אַ אוטאָפּיע אַזוי צו דיינקען וועגען שטאַאַט; אַזעלכער איז קיין מאָהל ניט געווען און וועט קיין מאָהל ניט קענען זיין.

און באמת; אויב איין מענשענס אינטערעסען מוז אימער זיין געגענ־געזעצט צו דעם אַנדערענס אינטערעסען, אויב דער קאַמפּף אום'ס דאַזיין רופֿט אַרויס געזעצע אין דער מענשליכער געזעלשאַפֿט, און די פֿרייהייט פֿון איינעם מוז זיך אָבגרענעצען ביי דעם אַנדער'נס פֿרייהייט — דאַן וועט געוויס יעדער איינער אימער זוכען צו בעגראָבען דעם אַנדערן און אַליין צו טריאומפֿירען איבער יענעמס אונגליק. יעדער וואָלט געוויס שטרעבען

אַריינצוכאַפּען פֿאַר זיך וואָס כעהר פֿרייהייט און וואָ׳לט אימער פֿערשטאַרקען די אידעע ביי די בערויבטע אַז מען מוז נויטהיג האָבען א רעגירונג. נאָך מעהר, די זיעגער אַליין באַשטייען אויף דעם אַז איין רעגירונג איז נויטהיג, וואָרום זיי ווייסען דאָך דעם אמת, אַז דער צוועק פֿון דער רעגירונג איז זיי צו פֿערזיכערן די פֿריכטע פֿון זייער זיעג. זיי ברויכען די רעגירונג אום צו קענען אַמבעסטען אונטערדריקען די בעזיעגטע; זיי ברויכען וועכטער, געטרייע הינד פֿאַר זייערע רייכטהימער, און דאַרום וועלען זיי קיינמאָל ניט לאָזען פֿאַלען די רעגירונג. מיר זאָגען אַלזאָ נאָך אַ מאָהל, אויב אַנדערש קען עס ניט זיין, סיידען די מענשען זאָלען זייער לעבען לאַנג זיך אַרומרייסען ווי די הינד, דאַן וואָלטען זיי געווים זיך צוריסען איינער דעם אַנדערן ווי די וועלף און די מענשהייט וואָלט געווען פֿאָראורטהיילט אויסגעראָטעט צו ווערן פֿון דער אבערפֿלעכע פֿון דער ערד.

גליקליכער ווייזע האָט די מענשהייט אַ גליקליכערע צוקונפֿט. די נאטירליכע געזעצע, וואָס רעגירען איהר זיינען ווייבער, זיי זיינען די געזעצע פֿון **סאָלידאַריטעט**.

אין גרונד פֿון מענשענס נאַטור, זיינען פֿערבאָרגען צוויי אינסטינקטען: איין אינסטינקט האָט ער צו זאָרגען פֿיר זיך זעלבסט, וואַרום אַז ניט, וואָלט ער ניט לאַנג געקענט עקזיסטירען; דער אַנדער אינסטינקט איז צו היטען און פֿערזאָרגען דעם קומענדען דור. עס פֿערשטהט זיך, ווען ער זעהט אַ געפֿאַהר פֿיר זיין אייגענע עקזיסטענץ אָדער פֿיר די עקזיסטענץ פֿון זיינע קינדער טרייבט איהם זיין נאַטור צו קעמפֿען אַנטקעגען דעם כדי זיך צו בעשיצען.

אַלע לעבעדיגע וועזענס געפֿינען אין דער נאַטור צוויי וועגען ווי אַזוי צופֿרידען צו שטעלען זייערע פֿאָדערונגען: איין וועג איז די **אינדיווידועלע**, ד. ה. יעדערער פֿיר זיך און איינער געגען דעם אַנדערן; די צווייטע וועג איז די **מיוטועלע** אָדער **קאָאָפּעראַטיווע**, ד. ה. אַלע צוזאַמען סיי אין קאַמפּף געגען די נאַטירליכע הינדערניסע, סיי אין פֿרידען, צו לעבען און געניסען און זיך ווייטער ענטוויקלען.

אין וועלטליכען קאַמפּף אום׳ס דאַזיין שפּיעלען דיזע צוויי מעטהאָדען זעהר אַ וויכטיגע ראָלע. און עס טהוט אונז לייד וואָס מיר קענען זיך דאָ ניט פֿאַרברייטערן און בעשרייבען דיזע וויכטיגע ראָלע. מיר מוזען זיך נור בענוגענען מיט די באַמערקונג, אַז צווישען מענשען איז די קאָאָפּעראַטיווע וועג, זאָגאַר די געצוואונגענע קאָאָפּעראַציאָן, געוואָרען די איינציגע וועג פֿון זיכערהייט, ענטוויקלונג און פּראָגרעס; וועהרענד די אינדיווידועלע

קאָנקורענץ צייגט זיך וואָס ווייטער מעהר אַרויס פֿאַר אונפֿעהיג צו שאַפֿען דעם מענשען אַ גליקליכען לעבען, זאָנדערן אין געגענטהייל, זי ברייננט שאָדען פֿאַר אַלעמען, אי פֿאַר די זיעגער אין קאַמפף, אי פֿאַר די בעזיעגטע.

די ערפֿאַהרונג פֿון טויזענדע דורות האָט דעם מענשען געלערענט, אַז נור דורך געגענזייטיגע הילפֿע, דורך קאָאָפּעראַציאָן און פֿעראייניגונג מיט זיינע מיטמענשען, קען ער זיך שאַפֿען דעם גרעסטען גליק, און לעבען און פֿערזאָרגען אַלע זיינע נייטיגע פֿאָדערונגען. אַנשטאָט דעם אינדיווידועלען קאַמפף פֿון איינעם געגען דעם אַנדער'ן, האָבּ'ן די מענשען ענטוויקעלט אַ אינסטינקט פֿון געזעלשאַפֿטליכקייט, פֿון סאָלידאַריטעט, וועלכער האָט געהאַט די גרעסטע ווירקונג אויף זייער לעבען. דיזע פֿעראייניגונג האָט דעם מענשען געהאָלפֿען זיך אַרויס צו אַרבייטען פֿון דעם טהירישען צושטאַנד; דורך קאָאָפּעראַציאָן האָט ער ענטוויקעלט זיין גרויסע קראַפֿט אין דער נאַטור, און האָט זיך אַזוי פֿיעל העכער געשטעלט איבער אַלע אַנדערע לעבעדיגע וועזען, אַז די מעטאַפֿהיזיקער (דיינקער וועגען איבערנאַטירליכעס) האָבען געפֿונען פֿאַר נויטהיג צו צושרייבען דעם מענשען אַ ספּעציעלע שעפֿפֿונג מיט אַ אונשטערבליכע זעעלע.

דער אינסטינקט צו היטען און פֿאַרזאָרגען דעם קומענדען דור איז מיטגעבאָרען אין דער נאַטור פֿון יעדע טהיער, אָבער פֿערשידענע אורזאַכען האָבען געווירקט צו ענטוויקלען אין מענשען פֿון דיזען אַלגעמיינעם אינסטינקט אַ ספּעציעלען אינסטינקט פֿון געזעלשאַפֿטליכקייט, וועלכער האָט פֿערפֿלאַנצט אין מענשען דעם עסענץ פֿון זיין מאָראַלע נאַטור. פֿהיזיש איז דער מענש אַ שוואַכעס טהיער, אָבער אַנשטאָט הערנער און קאַפּיטעס, מלחמה צו האַלטען מיט אַנדע'ע חיות, האָט איהם די נאַטור געגעבען אַ מאַרך וואָס האָט אַ זעלטענע פֿעהיגקייט זיך צו ענטוויקלען. אַ שפּראַך־אָרגאַן, וועלכער קען אויסדריקען יעדען צוג פֿון מאַרך מיט אַנדער קלאַנג, און אַ פּאַר הענד, וועלכע קענען זיך בייגען און דרייען אין אַלע זייטען און קענען שאַפֿען כמעט אַלעס וואָס זיי ווילען. ער האָט געמוזט גאַנץ שנעל דערפֿיהלען ווי נעטהיג און נוצליך עס איז פֿאַר איהם זיך צו פֿעראייניגען מיט זיינע מיטמענשען; וואָרום מען קען ווירקליך זאָגען אַז נור די פֿעראייניגונג האָט איהם געמאַכט צום מענשען, אַ חוץ די שפּראַך קענטניס, וועלכע איז אַ'ן אורזאַכע און אַ פֿאָלגע פֿון זיין געזעלשאַפֿטליכקייט.

די מענשליכע ראַסע איז געווען קליין אין אָנפֿאַנג און דאַרום אויך צוליעב דעם, האָט דער קאַמפף אומ'ס דאַזיין צווישען איין מענשען געגנע

דעם אַנדערן (ד. ה. די אינדיווידועלע וועג) ניט געקענט זיין אַזוי האַרט, אַזוי נעטהיג און אַזוי דויערהאַפטיג ווי צווישען די אַנדערע חיות. אין גע־גענטהייל, ווייל זיי זיינען געוועזען וועהניג אין צאָהל האָבען זיי זיך געהאַל־טען נאָהענט איינע נעבען די אַנדערע, האָבען ענטוויקעלט געפיהלען פון סימפּאַטהי און פריינדשאַפט צווישען זיך און האָבען אויסגעפונען צו שעצען די גוטצבאַרקייט פון סאָלידאַריטעט אין קאַמפף אום'ס דאַזיין (די מיוטוּ־עלע אָדער קאָאָפּעראַטיווע וועג). אַ געזעלשאַפטליכעם לעבען איז געוואָרען אַ בּויטהווענדיגקייט; מיט פעראייניגטע קרעפטען איז דער מענש געוואָרען פע־היג צו בעזיגען די נאַטור אין פילע הינזיכטען, און וואָס מעהר ער האָט געקענט צופרידען שטעלען זיינע פערלאַנגען, דעסטאָ מעהר האָט ער פער־לאַנגט, און האָט זיך שוין אַזוי צוגעוואָהנט, אַז ער האָט אָהן זיי ניט גע־קענט מעהר אויסקומען, אַזוי אימער מעהר בעזיגענדיג די נאַטור, האָט ער אין זיין געזעלשאַפט איינגעפיהרט די צוטהיילונג דער אַרבייט, וועלכע איז מעגליך נור דורך פעראייניגונג. איינציגווייז וואָלט ער געמוזט זיך אומקעה־רען צוריק צו זיין טהיערישען צושטאַנד.

דער מענשליכער אָרגאַניזמוס קען הייטע שוין מעהר ניט עקזיסטירען אָהן אַ געזעלשאַפט; זיינע געפיהלען האָבען זיך דורך פעראייניגונג אַזוי פיעל אויסגעאיידעלט, די געוואויהנהייט, וועלכע האָט זיך איבערגעגעבען בירושה פון טויזענדער דורות, האָט געמאַכט אויף זיין כאַראַקטער אַזאַ שטאַרקען איינדרוק, אַז עס איז פאַר איהם געוואָרען אַן אונמעגליכקייט צו לעבען אָהן אַ שטענדיגען אויסטויש פון זיינע געדאַנקען און געפיהלען מיט די איבעריגע מיטמענשען. דער שטילער נאַטור־געפיהל פון פעראייניגונג האָט אויסגעאַרבייט אין איהם געפיהלען פון סימפּאַטהי, פריינדשאַפט און ליבע, וועלכע צווינגען איהם צו פערברייגגען זיין לעבען אין אַ געזעל־שאַפטליכע וועג, גאָר ניט ריידענדיג פון די מאַטריעלע נוצען וואָס די פעראייניגונג שטעלט איהם פאָר. דיזע גייסטיגע פאָדערונגען זיינען אין איהם געוואָרען אַזוי שטאַרק ענטוויקעלט, אז גאַנץ אָפט איז ביי איהם רעכט צו אָפּפּערן פאַר זיי, אַלע זיינע מאַטעריעלע פאָדערונגען, אַפילו זיין לעבען זעלבסט.

דער קאַמפף אום'ס דאַזיין צווישען מענשען האָט געקראָגען אַגאַנץ אַנדער כאַראַקטער פון דעם קאַמפף אום דאַזיין צווישען די נידעריגע טהיע־רען, צוליב די גרויסע וויכטיגקייט פון קאָאָפּעראַציאָן. דורך פעראייניגונג קומט דער מענש אין פערבינדונג מיט אַ גרויסע צאָהל אַנדערע מענשען און ער לערענט זיך אויס, אַרבייטענדיג צוזאַמען, צו פּראָדוצירען מעהר

וויפיעל ער דאַרף פאַרברויכען; ער מוז אַלזאָ ניט מעהר פערברויכען אַלע זיינע קרעפטען צו שאַפען זיין לעבענס מיטעל; די פאָדערונגען פון זיין עקזיסטענץ, פון זיין דאַזיין ווערן ענטוויקעלט, און צוגלייך מיט דעם, ענדערט זיך אויך דער קאַמפף אום זיין עקזיסטענץ, דער קאַמפף אום דאַזיין.

און אָבוואָהל מיר ווייסען, אַז דער פרינציפ פון קאָאָפעראַציאָן שפילט אַ גרויסע ראָלע אין דער ענטוויקלונג פון דער ג אַ נ צ ע ר אָרגאַנישער וועלט, דאָך איז דער קאַמפף אום דאַזיין ביי מענשען פערשידען אויף וויפיעל דער מענש איז, דורך זיין ענטוויקלונג, פערשידען פון די חיות. דיזע נידעריגע טהירע קעמפפען ענטוועדער איינציגווייז, אָדער מעהר, אָפט אין קליינע קאָמפאַניעס, געגען די גאַנצע נאַטור, און אפילו געגען מיטגלידער פון זייער אייגענע ראַסע. די מעהר געזעלשאַפטליכע טהירע ווי צ. ב. ש. די אַמייזען (מוראַשקעס), בינען א. ז. וו. פעראייניגען זיך צוזאַמען אין איין מוראַשניק אָדער אין אַ בינשטאָק, אָבער זיי פיהרען אַ קאַמפף מיט די מוראַשקעס און בינען פון אַנאַנדער בינשטאָק אַדער מוראַוויעניק. דער מענשליכער קאַמפף מיט דער נאַטור זוכט אין געגענטהייל צו פאַרגרעסערן זיינע פערבינדונגען מיט אַנדערע מענשען, צו פעראייניגען זייערע אַלעמענס אינטערעסען און צו ענטוויקלען געפיהלען פון פריינדשאַפט געגענאיבער אלע אַנדערע מענשען, כדי דורך פעראייניגונג צו ברייגנען אַלגעמיינעס גליק פיר די גאַנצע אַלגעמיינע מענשהייט. יעדע שטרעבונג נאָך אייגענע נוצען געגען די מענשהייט איז דאַגעגען די געזעלשאַפטליכע נאַטור פון היינטיגע מענשען, דען אַזאַ האַנדלונג פיהרט איהם צוריק צו זיין אורשפרינגליכען טהיערישען צושטאַנד, די ס אָ ל י ד אַ ר י ט ע ט, ד. ה. די האַרמאָני פון אינטערעסען און געפיהלען, ווען יעדערער נעהמט איין אַנטהייל אין די גוטעס פון פרט, איז דער איינציגער צושטאַנד, אין וועלכען דער מענש קען זיין טריי צו זיין אייגענער נאַטור און ערדייכען די העכסטע ענטוויקלונג און די גרעסטע גליקליכקייט. דאָס איז דער צוועק צו וואָס די מענשליכע ענטוויקלונג שטרעבט. דאָס איז דער איינציגער ערהאַבענער פרינציפ וועלכער איז אַליין פעהיג אויסצומיידען די געגענווערטיגע צאַנקערייען אין דער געזעלשאַפט און הערשטעלען אַנשטאָט דעם, עוויגען פרידען און אַלגעמיינע צופרידענהייט. אין כ אָ ל י ד אַ ר י ט ע ט איז די פרייהייט פון איינעם ניט בעגרענעצט פון דעם אַנדערנס פרייהייט, זאָנדערן אין געגענטהייל, זי ווערט נאָך מעהר פערפאָלקאָמט דורך יענעמס פרייהייט, מעהר אויסגעווייטערט, מעהר אַנגענעהם, מעהר צופרידענשטעלענד, מעהר ווינשענס ווערטה.—

„אַ מענש, זאָגט ב א ק ו נ י ן, קען ניט פיהלען אַליין זיין מענשליכ־

ווירדע, אויב ער אַנערקענט ניט די ווירדע פֿון זיין מיטמענשען; ער קען זיך ניט קלאָהר מאַכען זיין אייגענע ענטוויקלונג, אויב ער פֿאַרשטייט ניט צו זוכען די ענטוויקלונג אין די קאָאָפּעראַציאָן מיט זיינע מענשען־ברידער. קיין מענש קען זיך אַליין ניט עמאַנציפּירען, סיידען ער זאָל אין דער זעלבער צייט אויך עמאַנציפּירען אַלע מענשען וואָס אַרום איהם. *מיין* פֿרייהייט איז *אַלעמעס* פֿרייהייט, וואָרום איך קען ניט זיין ווירקליך פֿריי— אין געדאַנקען און אין טהאַט—סיידען מיין פֿרייהייט און מיין רעכט זייענען בעשטעטיגט און פֿערפֿאָלקאָמט דורך די פֿרייהייט און רעכטע פֿון אַלע מענשען וועלכע זיינען גלייך צו מיר".

„עס איז מיר זעהר וויכטיג וואָס פֿאַר מענשען אַלע איבעריגע זיינען, וואָרום ווי אונאַבהענגיג עס מעג מיר דוכטען אַז איך בין, ווייל איך בעזיץ געוויסע רייכקייט אָדער א הויכען אַמט, בין איך דאָך אימער אַ פּראָדוקט פֿון יענע גרויסע מאַסע; איז די מאַסע אונוויסענד, פֿאַראָרעמט און פֿאַרקנעכטעט, דאַן בעגרענעצט אָט די אונוויסענהייט, אַרמוטה און קנעכטשאַפֿט מיין אייגענע עקזיסטענץ. זייער דומהייט מאַכט מיך אויך דום, איך ווער אַליין פֿערשקלאַפֿט דורך זייער שקלאַפֿעריי, און חאָטש איך בין רייך מוז איך ציטערן פֿאַר זייער אָרעמקייט, מיט מיינע אַלע פּריווילעגיען ווער איך בלאַס ווי דער טויט פֿאַרן געדאַנקען טאָמער פֿאָדער'ן זיי גערעכטיגקייט. איך, וועלכער וויל זיין פֿריי, קען ניט זיין פֿריי, ווייל אַרום מיר זיינען דאָ מענשען וועלכע פֿערלאַנגען נאָך ניט קיין פֿרייהייט, און וויבאַלד זיי פֿערלאַנגען עס ניט, שמירען זיי, אַלס מיינע געגנער, די קייטען וואָס האַלטען מיר אין קנעכטשאַפֿט".—

דער איינציגער צושטאַנד, אַלזאָ, אין וועלכען אַ מענש קען ערדייכען די העכסטע שטופֿפֿע פֿון זיכערהייט און גליקזעליגקייט איז נור די *סאָלידאַריטעט*, דערפֿאַר טרייבט דער עגאָאיזמוס יעדען מענשען צו לעבען אין סאָלידאַריטעט מיט אַלע איבעריגע, וואָרום די גרעסטע צופֿרידענהייט פֿון אייגענעם „איך" ליגט נור אין די צופֿרידענהייט פֿון גאַנצען כלל. אין פֿאַקט, ווען די אינטערעסען פֿון יחיד זיינען אײנג מיט די אינטערעסען פֿון רבים, דאַן זיינען עגאָאיזמוס און אלטראָאיזמוס צוויי גלייך בעדייטענדע ווערטער.

דער מענש אָבער האָט אָנגעפֿאַנגען זיין לעבענס געשיכטע פֿון אַ ווילדעם טהיער, און ווי אויף איין זייט שנירעלט זיך זיין ענטוויקלונג אויף דער וויגעלע פֿון סאָלידאַריטעט, אַזוי פֿון דער אַנדער זייט רעגירט מיט איהם דער ברוטאַלער טהיערישער אינסטינקט, וועלכער טרעט מיט די פֿיס,

אויף יעדע שטרעבונג פֿון ברידערליכקייט און אייניגקייט. יאָ, קאָאָפּעראַציאָן איז ניצליך, נו, זאָגט די ווילדע חיה אין איהם, איך וועל פֿערשקלאַפֿען אַנדערע זיי זאָלען אַלע צוזאַמען אַרבייטען פֿאַר מיר; איך בין שטאַרקער קען איך צווינגען די שוואַכערע צו ערפֿיהלען מיין ווילען. אָט אַזוי האָט זיך פֿון די טהייערע קאָאָפּעראַציאָן אויסגעלאָזען אַ ביטערע ציבעלע; אַנשטאָט וואָס זי האָט געוואָלט פֿיהרען צו אַ סאָלידאַרישע הומאַניטעט, האָט זי געבראַכט אַ היניטישע געזעלשאַפֿט פֿון רעגירונג און פּריוואַט אייגענטהום. קאָאָפּעראַציאָן און פֿעראייניגונג דורכאויס, אַז ניט איז אונמעגליך צו לעבען, אָבער וואָס איז די נוץ, אַז נור אייניגע האָבען דערפֿון הנאה, די גאַנצע מאַסע איז פֿעראייניגט — ווי די שעפּסען אין איין סטאַדע — זיך צו לאָזען שערען דעם דיקען וואָל פֿון רוקען...

אָט אַזוי געפֿינען מיר די גאַנצע געשיכטע פֿון די מענשליכע ענטוויקלונג דורכגעוועבט מיט איין גרויסע, טרויעריגען ווידערשפּרוך. אויף איין זייט די טענדענץ (נייגונג) צו פֿעראייניגען זיך, צו פֿערברידערן זיך מיט דעם צוועק צו בעזיגען די נאַטור צום מענשענס געברויך און צופֿרידען צושטעלען אַלע מעגליכע פֿאָדערונגען; אויף דער אַנדער זייט אַ טענדענץ זיך אָבצוזאָנדערן, זיך פֿערפֿיינדען, זיך צוטהיילען אין קלאַסען, זיך רייסען און בייסען ווי פּודעל־הינד. דער פּרינציפּ „יעדער איינער פֿיר זיך און אַלע געגען אַלע" האָט אויסגעאיבט אַ גיפֿטיגע געגענווירקונג אויף דעם פּרינציפּ פֿון ברידערליכקייט, און האָט פּאַראַליזירט די טהעטיגקייט פֿון מענשליכען קאַמפּף געגען דער נאַטור, וועלכער קען נור דאַן זיין ערפֿאָלגרייך, ווען אַלע האַנדלען אין דעם זינן פֿון „אַלע פֿאַר יעדערען און יעדערער פֿאַר אַלעמען".

דיזער גייסט פֿון הערשאַפֿט און ברוטאַלע עקספּלואַטאַציאָן האָט געמאַכט זעהר אַ שלעכטען איינדרוק אויף דער מענשהייט. אָבער טראָכט אַלע העסליכסטע אונטערדריקונג וואָס די מאַסע טראָגט אַריבער; טראַכט אַלע פּייניגונג, פֿערברעכענס, אונזיטליכקייט און פֿאַרקאָמענהייט וואָס אונטערדריקונג און קנעכטשאַפֿט וואַרצלען איין, סיי אין די קנעכט, סיי אין זייערע הערשער; טראַכט דעם האַס און די בלוטיגע מלחמות, די קנאה און שנאה פֿון איינעם צום אַנדערן — טראַכט אַלעס דעם איז דער געזעלשאַפֿטליכער געפֿיהל דאָך געבליעבען לעבען און האָט זיך זאָגאַר ענטוויקעלט! קאָאָפּעראַציאָן, דער איינציגער מיטעל ווי צו קענען בעזיעגען די נאַטור, האָט אימער געווירקט די מענשען צוזאַמען צו ברייגנען אין איינעם, און האָט ניט געקענט פֿערמיידען צו לאָזען ענטוויקלען זייערע סימפּאַטישע

געפֿיהלען. די אונטערדריקונג פֿון די מאַסען האָט מיטגעבראַכט די זעלבע אונטערדריקטע זאָלען זיך פֿאַרברידערען צ׳ווישען זיך. וואַרום אין אמת׳ן, אַ ניט דער ברודערגעפֿיהל, אַז ניט די סאָלידאַריטעט וואָס בעוואוסט אָדער אונבעוואוסט, איז געווען פֿאַרנאַנדער געשפּרייט צווישען די אונטערדריקטע וואָלט אונמעגליך געווען זיך צו ערקלערען ווי אַזוי די מענשען האָבע געקענט אַריבערטראָגען אַזוי פֿיעל צרות, ווי אַזוי זיי האָבען איבערהויפּט געקענט אַזוי פֿיעל דולדען,ליידען און שמאַכטען און דאָך בלייבען לעבען.—

ביי היינטיגע צייטען, די זעלטענע ענטוויקלונג דער פּראָדוקציאָן, די זעהר ענטוויקעלטע מענשליכע געברויכע, וועלכע קענען ניט צופֿריעדען געשטעלט ווערען סיידען דורך די פֿעראייניגטע קרעפֿטען פֿון אַ גרויסע צאָהל מענשען אין אַלע לענדער, די פֿערצווייגטע אייזענבאַהנען, טעלעגראַפֿעי און שיפֿ־פֿאָהרט, קאָמערציע, וויסענשאַפֿט, ליטעראַטור — דאָס אַלעס האָבען צוזאַמענגעבראַכט און ברייגען צוזאַמען נאָך היינט די גאַנצע מענשהייט אין איין פֿערבונדענע קערפּערשאַפֿט, אין וועלכע אַלע טהיילען זיינען אַזוי איינג פֿאַרקנוטט איינע מיט די אַנדערע, אַז איין טהייל קען ניט זיין צופֿריעדען און פֿריי, סיידען זיין צופֿרידענהייט און פֿרייהייט געפֿינט אַן אָבקלאַנג אין די צופֿרידענהייט און פֿרייהייט פֿון אַלע טהיילען וועלכע שטעלען צוזאַמען די גאַנצע מענשהייט.

דער איינוואָהנער פֿון ניו יארק האָט היינטיגען טאָג גראַדע אַזוי פֿיעל אינטערעסע אין דעם היגיענישען צושטאַנד פֿון די פֿעלקער וואָס וואָהנען אויף די ברעגעס פֿון טייך גאַנגעס, פֿון וואַנען כאָלעריע קומט אַרויס, ווי אין דעם היגיענישען צושטאַנד פֿון זיין אייגענע שטאָדט. דאָס וואָהל זיין, די פֿרייהייט דער גליק פֿון דעם מאַן וואָס פֿערברייגט זיין לעבען אויף די שפּיצען פֿון די אפּענינען בערג פֿון איטאַליע, הייגגט ניט אָפּ נור פֿון די נאַכבאָרען פֿון זיין דאָרף אָדער אַפֿילו פֿון גאַנצען איטאַליענער פֿאָלק, זאָנדערן גראַדע אַזוי פֿיעל איז ער אבהענגיג פֿון דעם צושטאַנד פֿון די ארבייטער אין אַמעריקא, פֿון אויסטראַליע, פֿון אַ געוויסע ענדעקונג פֿון אַ שוועדישען געלעהרענטען, פֿון די מאָראַלע און מאַטעריעלע לאַגע פֿון די כינעזער, פֿון דעם פֿאַל פֿון אַ מלחמה אָדער שלום מיט אַפֿריקא א. ז. וו. — קורץ, ער איז אבהענגיג פֿון דעם קלענסטען ווי דעם גרעסטען צופֿאַל וואָס קען נור פֿארקומען אין דער מענשהייט פֿון דער גאַנצער וועלט.

דער שנור פֿון סאָלידאַריטעט וואָס פֿאַרבינדט היינט די מענשען קומט פֿאָר מעהרסטענטהיילס אונבעוואוסטערהייט, די מענשען קימערן זיך דאָרט גאָר ניט אום די אַנדערע, אָבער ווייל זייערע אינטערעסען קלאַפּען זיך

אימער אָפּ איינע אַן די אַנדערע, ווערט אַ געפֿיהל פֿון איינשטימונג געשאַפֿען אַזוי ווי פֿון זיך אַליין צווישען זיי. און דאָס גופֿא איז אייגענטליך דער בעסטער בעוויז, אַז די סאָלידאַריטעט איז דער *נאַטירליכער* געזעץ פֿון מענשענס לעבען. דען טראָטץ אַלע שטערונגען עקזיסטירט ער דאָך, און ווי די קינסטליכע געזעלשאַפֿטס אָרדנונג זאָל זיך ניט בעמיהען מיט אַללערליי געזעצע און טעאָריעס צו דערשטיקען זיין גייסט און איהם לייגען אין דר׳ערד, שפּראָצט ער דאָך אימער אַרויס ווידער פֿריש אין טויזענדערליי נייע וועגען.

די אונטערדריקטע מאַסען, וועלכע האָבען זייערע קעפּ ניט פֿאַרלאָרען אונטער אַלע טרויעריגע אומשטענדען, און צייגען היינט נאָך מעהר ווי אימער זייער הייסע ליעבשאַפֿט צו פֿרייהייט און גערעכטיגקייט, הויבען אָן צו פֿאַרשטעהן, אַז זיי קענען ניט זיך אַליין עמאַנסיפּירען אָהן איי אַלגעמיינע פֿעראייניגונג דורך סאָלידאַרישע געפֿיהלען מיט די אוטערדריקטע און בערויבטע פֿון דער גאַנצער וועלט. זיי פֿאַרשטעהן אויך אַז עס איז־אונמעגליך זיך צו עמאַנסיפּירען זאָ לאַנג זיי וועלען ניט בעזיצען אַלע מיטלען דער פּראָדוקציאָן, די ערד און אַלע אינסטרומענטען דער אַרבייט.—

יעצט בעטראַכט: ווען אין איין שיינעם טאָג זאָלען די אונטערדריקטע מאַסען אייפֿהערען צו אַרבייטען פֿאַר זייערע אונטערדריקער: זאָלען נעהמען בעזיץ פֿון די ערד מיט אַלע אַרבייטס אינסטרומענטען און אָנפֿאַנגען צו אַרבייטען פֿאַר זיך, צום אייגענעם נוטץ און געברויך, און זיך ניט אונטערגעבען אונטער קיין געוועלטיגער, קיין באָס, קיין פּריווילעגירטען פֿוילענצער; זאָל דער גייסט פֿון מענשליכע ברידערליכקייט און דער געפֿיהל פֿון מענשליכע סאָלידאַריטעט אָנפֿאַנגען צו וואַקסען צווישען פֿאָלק און מאַכען איין ענדע פֿון אַלע קריגערייען צווישען די נאַציאָנען — נו, דאַן, אויף וואָס פֿאַר אַ גרונד וואָלט אַ רעגירונג געקענט עקזיסטירען?

פֿיליכט מיינט איהר אַז אָהן דעם צוואַנג פֿון דער רעגירונג וועט ניט געבען קיין מענשליכעס צוזאַמענלעבען, קיין קאָאָפּעראַציאָן? דומהייט! עס וועט ניט געבען קיין *געצוואונגענע* קאָאָפּעראַציאָן צו נוטצען פֿון איניגע פֿוילענצער, דערפֿאַר אָבער וועלען מיר האָבען אַ פֿרייע, נאַטירליכע קאָאָפּעראַציאָן צו נוטצען פֿון אַלגעמיין. דער געזעלשאַפֿטליכער אינסטינקט און דער געפֿיהל פֿון סאָלידאַריטעט וועט זיך ענטוויקלען ביז דער העכסטער שטופֿע, און יעדער איינציגער וועט טאָהן אַלעס מעגליכעס צום וואָהלזיין פֿון אַנדערע, אַזוי גוט ווי פֿאַר זיך, דען דעריין וועט ער געפֿינען די העכסטע צופֿרידענשטעלונג פֿון זיינע אייגענע אינטערעסען און

יינע סימפּאטישע געפיהלען.

אויפ׳ן גרונד פון פריע פעראייניגונג וועט אויסוואַקסען אַ געזעל־שאַפטליכע אָרגאַניזאַציאָן, וועלכע וועט פון זיך אַליין איינטהיילען זיך אין גרופּען פון פרייע מיטגלידער, נאָך זייער געברויכע און נייגונגען, פון די נידעריגסטע ביז די העכסטע, פון די איינפאַכסטע ביז די העכסט קאָמפּליצירטע, פון די נעהענסטע ביז די וויטעסטע אַלגעמיינע אינטערע־סען, דער צוועק פון די אָרגאַניזאַציאָן וועט זיין די גרעסטע גוטסקייט און די העכסטע פרייהייט פאַר אַלעמען. אַזאַ אָרגאַניזאַציאָן וועט פעראייניגען די גאַנצע מענשהייט אין איין גרויסע ברודערשאַפט, און וועט פאָלגען נור די רעגולירונגען, וואָס די פראַקטיקע און ערפאַהרונג וועט איהר לערנען.

אַזאַ געזעלשאַפט פון פ ר י י ע מענשען, אַזאַ געזעלשאַפט פון פ ר י י נ ד וועט זיין די אַ נ אַ ר כ י ס ט י ש ע געזעלשאַפט.

מיר האָבען בעטראַכט ביז אַהער די רעגירונג, ווי זי איז און ווי זי מוז נויטווענדיגער ווייזע זיין, אין אַ געזעלשאַפט וואָס איז געבויט אויף פריווילעגיען, עקספּלואַטאַציאָן און אונטערדריקונג פון איין מענשען איבער דעם אַנדערן, געגענגיזעצטע אינטערעסען און געזעלשאַפטליכער קאַמפּף — קורץ, אויף פריוואַט אייגענטהום. מיר האָבען געזעהן, ווי דיזער צושטאַנד פון עווינגען קאַמפּף שאַדעט די אינטערעסען, אי פון דעם איינציגען, אי פון דער גאַנצער געזעלשאַפט; דאַגעגען, קאָאָפּעראַציאָן און סאָלידאַריטעט אין אַלעמענס אינטערעסען איז דער געזעץ פון מענשליכען פּראָגרעס. מיר זיינען אַלזאָ געקומען צום שלוס, אַז אָבשאַפענדיג פריוואַט אייגענטהום און די הערשאַפט פון איין מענשען איבער דעם אַנדערן, וועט ניט איבער־בלייבען קיין איינציגער גרונד וואָרום די רעגירונג זאָל בלייבען עקזיסטירען — דאַרום מוז מען זי פערניכטען.

מ׳קען אונז אָבער ענטפערען: גוט איהר ווילט ענדערן דעם פּרינציפּ אויף וועלכען די היינטיגע געזעלשאַפט איז געבויט, איהר ווילט אויפשטע־לען די סאָלידאַריטעט אַנשטאָט דעם קאָנקורענץ־קאַמפּף, איינפיהרען גע־זעלשאַפטס אייגענטהום אַנשטאָט פריוואַט אייגענטהום, פאַר וואָס זאָלט איהר די רעגירונג פערניכטען אַנשטאָט זי אויך צו ענדערען? אין היינטיגע געזעלשאַפט איז די רעגירונג די בעשיצערין און די פאַרטרעטערקע פון איין קלאַס, ווען עס וועט ניט זיין קיין אונטערשיעד פון קלאַסען, וועט די רעגירונג בעשיצען און פאַרטרעטען די גאַנצע געזעלשאַפט. איהר אויפגאַבע וועט זיין צו רעגולירען און זיכערען די אַלגעמיינע געזעלשאַפטליכע קאָ־

אָפּעראַציאָן, צו ערפיהלען די קהל'שע פונקציאָנען צו אַלעמענס נוצען גלייך. די רעגירונג וועט ניט דערלאָזען ווידער איינצופיהרען פריווילעגיען, און זי וועט באַשיצען דאָס לעבען, וואָהלזיין און די פרייהייט פון אַלעמען.

אין דער געזעלשאַפט זאָגען זיי, קומט פאָר זעהר וויכטיגע ענינים, וועלכע פאָדערן בעשטענדיגע אויפפאַסונג, רעגולירונג און לייטונג, וואָס אַז מ'זאָל עס לאָזען די איינצעלנע מיטגלידער אין די הענד וועט עס זיין ווי דער שותפות'ער טעפּיל וואָס בלייבט שטענדיג ניט וואַרים און ניט קאַלט. אַז ניט אַ רעגירונג, פרעגען זיי, ווער וועט אָרגאַניזירען די פאָרטהיילונג פון פראָדוקטען, פון עססענוואַרגען? ווער וועט רעגולירען אַלץ וואָס געהערט וועגען עפענטליכע היגיענע, די פאָסט טעלעגראַף אייזענבאַהן א. ז. וו.? ווער וועט אָנפיהרען די פאָלקס שוהלען? ווער וועט אונטערנעהמען פערשיעדענע נאַטור פאָרשונגען, וויסענשאַפט-עקספּערימענטען און דאָסגלייכען, פון וועלכע אונזער גאַנצע ציוויליזאַציאָן הייננט אָפּ? ווער וועט זאָרגען און אַכטונג געבען אַז אונזער קאַפּיטאַל זאָל זיך פאַרגרעסערען? ווער וועט אויפפאַסען מ'זאָל ניט אויסהאַקען אַלע וועלדער, פאַרדאַרבען די פאַרקס אָדער אויסמאָגערען די ערד? ווער וועט זאָרגען צו פערמיידען און אויסראָטען אַללע־ריי פאַרברעכען, אַללע־ריי אַנטיסאָציאַלע האַנדלונגען? וואָס יועט מען טאָהן אָהן אַ רעגירונג, מיט די וואָס ווילען ניט העלען אַרבייטען? אָדער מיט די וואָס ווילען ניט פאָלגען די היגיענישע געזעצע דער וויסענשאַפט און ווילען פאַרשפּרייטען אַנשטעקענדע קראַנקהייטען? אָדער מיט יענע קריינקס און פעררוקטע, וועלכע קענען אונטערצינדען די הייזער, הרג'נען קלייגע קינדער אין גאַס אָדער בעליידיגען פרויען? —

קורץ, זאָגען זיי, אויב מ'וועט אָבשאַפען פריוואַט אייגענטהום און פ ע ר נ י כ ט ע ן די רעגירונג, אַנשטאָט איהר איבערצובויען און צופאַסען אַנ'אַנדערע וואָס זאָל אָרגאַניזירען דאָס געזעלשאַפטס לעבען און בעשיצען די סאָלידאַריטעט, וועט די געזעלשאַפט גלייך געהן צו גרונד, וואַרום עס וועט אין ערגעץ ניט זיין קיין אָרדנונג, קיין אייניגונג. די מענשהייט וועט אויף אַזאַ אופן זיך אומקעהרען צוריק צום באַרבאַריזמוס, יעדערער וועט הערשען פיר זיך, כל הישר בעיניו יעשה, און דער סוף וועט זיין, אַז דער שטאַרקער וועט האָבען אַלעס און דער שוואַכער וועט ווייטער בלייבען אַ אונטערדריקטער, אַ קנעכט.

אָט דאָס זיינען די טענות פון אַלע יענע לייט וואָס גלויבען אין אויטאָריטעט, פון דעם גרעבסטען שפּיזבירגער ביז דעם „וויסענשאַפטליכען" סאָציאַל דעמאָקראַט. מיר ווילען זיי ניט בלייבען שולדיג אין דעם ענטפער:

ערשטענס איז גאָר ניט אמת, אַז מ'קען ענדערן די נאַטור פֿון דער רעגירונג ד. ה. איהרע פונקציאָנען, אָהנע צו דער זעלבער צייט איהר אין גאַנצען צו פֿערניכטען. יעדער ארגאַן האָט זיין פונקציאָן, פֿרובירט ניט לאָזען דעם אָרגאַן אויסאיבען זיין פונקציאָן, וועט ער ענטוועדער אָבשטאַרבען, אָדער זיין פונקציאָן יועט אָבלעבען. שטעלט אַוועק אַ מחנה סאָלדאַטען בערייט צום קריעג אין אַ לאַנד וואָס האָט קיין אורזאַבע צו פֿיהרען ק יעג, ענטוועדער די אַרמעע וועט אַרויסרופֿען אַ קריעג, אָדער זי וועט זיך מוזען פֿאַרנאַנדער געהן. די פּאָליציי — וואו עס זיינען ניטאָ קיין פֿערברעכער, ניטאָ וועמען צו אַרעטירען, וועט ענטוועדער אַליין שאַפֿען פֿערברעכען און אויפֿרייצען צו אונאָרדנונג כדי זי זאָל האָבען וועמען צו אַרעטירען, אָדער זי וועט זיך מוזען אויפֿלויזען.

פונקט ווי מיט די וועלף אין פֿראַנקרייך: זייט הונדערט יאָהרען עקזיסטירט אין פֿראַנקרייך אַן עקסטרא דעפּאַרטאַמענט אין די אַדמיניסטראַציאָן פֿון וועלדער, פֿיר דעם צוועק אויסצוראָטען די וועלף, זאָל עס צו קיין וואונדער ניט זיין, אַז וואָס לענגער דיזער דעפּאַרטאַמענט עקזיסטירט, דעסטאָ מעהר וועלף געפֿינען זיך אין די וועלדער! דאָס פֿאָלק קימערט זיך אום די וועלף ניט, וואָרום עס זיינען דאָך דאַ בעאַמטע וואָס מוזען אויף דעם אויפֿפּאַסען, און די בעאַמטע פּאַסען טאַקע זעהר גוט אויף די וועלף זאָלען זיך מעהרען און מעהרען. כדי חו"ש די שטעלע ניט צו פֿערלירען...

איהר נעהמט אַ געוויסע צאָהל פּערזאָנען און שיקט זיי מאַכען געזעצע, איהר גיט זיי די מאַכט אויסצונוצען אַלע קרעפֿטען דער געזעלשאַפֿט צו צווינגען יעדען איינעם די געמאַכטע געזעצע צו פֿאָלגען — מאַכט איהר דען ניט אַליין פֿון דיזע לייטע אַן עקסטרא קלאַסע, אַ פּריווילעגירטע קלאַסע וועלכע ווערט אָבגעזונדערט פֿון דער גאַנצער געזעלשאַפֿט? אַזאַ קלאַסע געזעצמאַכערס וועט אינסטינקטיוו זוכען צו פֿאַרברייטען איהר מאַכט, וועט זיך שטעלען העכער פֿאַרן פֿאָלק כדי מען זאָל איהר ניט קענען קאָנטראָלירען, וועט זיך אָבצאַמען פֿון פֿאָלק כדי מען זאָל איהר ניט קענען אַוועקלייכט אויפֿלייזען, און ווי זי דערפֿיהלט נור איהר פּריווילעגירטע פּאָזיציע, אַזוי גלייך קריגט זי פֿיינד די מאַסע און טהוט וואָס זי וויל.

פֿאַרגעסט אויך ניט, די בעסטע רעגירונג מיט די עדעלסטע אַבזיכטען קען קיין מאָהל ניט צופֿרידען שטעלען אַלעמען. פֿאָלגליך מוז זי אימער זוכען זיך צו בעשיצען אַנטקעגען די אונצופֿרידענע, און שליסליך פֿערבינדעט זי זיך מיט דעם צופֿרידענעם טהייל פֿון דער געמיינדע כדי צוזאַמען

צו בעקעמפפען די אונצופרידענע, עס וואקסט אויס א כארט ברודערשאפט צווישען די חברה, א מעכטיגע פארטהיי; און זוען עס געלינגט זיי, דאן ווערען זיי א פריווילעגירטע קלאסע אין פולען זינן, ניט א האר בעסער ווי אונזער היינטיגע רעגירער באנדע.

די רעגירער הייבען זיך אן מיט דער צייט צו בעטראכטען ווי א כארט „אתה בחרתני'קעס" און דיינקען אז עס פאסט פאר זיי ניט צו מי־שען זיך מיט'ן פראסטען פאלק. זייערע ערטער ווערן זיי עפעס ווי איינגע־באקען אין די ביינער זא דאס ווען זיי זעהן, אז אליין ווילען זיי מעהר ניט קענען געוועהלט ווערן, ווענדען זיי אן אלע קרעפטען האטש זייערע פריינד צו אויסהעלפען אריינצוזעצען אין אמט. די פאליטישע פריינדשאפט וואקסט מיט דער צייט אויס אלס א ארגאניזירטע באנדע. א קליקע, א מאשינע, א באסענטהום, וועלכע טהיילט זיך מיט די עפענטליכע אמטען, ווי א טאטע מיט דער „המוציא": די גרעסטע שטיק, דעם וואס פאלגט בעסער א. ז. וו. דערפון קומט ארויס אז די רעגירונג פערבלייבט פ־אק־טיש, אימער אין די זעלבע הענד, און אנשטאט דעמאקראטהי, וועלכעס מיינט א רעגירונג פון גאנצען פאלק, בילדעט זיך אויס א שטארקע אלי־גארכיע, ד. ה. א רעגירונג פון עטליכע, א קלאס רעגירונג א פארטהיי רעגירונג.

אזא אליגארכיע, אלמעכטיג, הערשעריש, וואס פארשלינגט אלעס, וואס פערכאפט אלעס, אז זי זאל קריגען די ממשלה צו רעגולירען א געזעל־שאפט, צו פערוואלטען מיט'ן גאנצען געזעלשאפטליכען קאפיטאל, צו דיק־טירען די גאנצע פראדוקציאן, צו זאגען א דעה אויף די קאנסומציאן, קאנטראלירען די בילדונג, די וויסענשאפט, די קונסט, דאס גאנצע לעבען פון פאלק—אז איהר ווילט אנטרויען מיט דאס אלעס, טו אס ווענינסטען, רעדט זיך ניט איין צו לעבען אין א פרייע געזעלשאפט!

אבער, לאמיר זיך אפילו פארשטעלען, אז די אויסגעוועהלטע רעגירונג איז מיט דער צייט ניט געווארען קיין פ־יווילעגי־טע קלאסע, אז זי האט זיך ניט אומגעוואנדעלט אין א אליגארכיע, א פאליטישע באנדע אדער דערגלייכען, לאמיר אננעהמען, אז די אויסגעוועהלטע רעגירונג קען בלייבען אימער אן אמת'ער פארטרעטער, א געטרייער קנעכט צו דינען דעם גאנצען פאלק, צו וואס דארף מען אבער איהר האבען גאר אין גאנצען? וואס פאר א נוטצען וועט זי ברייננגען? אין וועלכען פאל, אויף וועלכען אופן וועט זי פארגרעסערען, פארמעהרען די קראפט, די אינטיליגענץ, דעם גייסט פון סאלידאריטעט, די נאטירליכע טהיילנאמע און וואהלזיין פון

פאָלק, וואָס עקזיסטירט צו יעדער צייט און אונטער אַלע אומשטענדע אין די טיעף פאַרבאָרגענע געפיהלען פון יעדען איינצעלנעם אין יעדער געזעלשאַפט?

דאָ האָט איהר אייך ווידער אַמאָהל די אַלטע געשיכטע פון יענעם געבונדענעם, וואָס האָט ווי עס איז אָבגעלעבט זיינע יאָהרען אַ קאַליקע, וועלכער האָט זיך איינגערעדט, אַז נור די קוליעס האָט ער צו פערדאַנקען זיין לעבען, וואָרום אָהן זיי וואָלט ער אפשר אַ טאָג ניט געקענט עקזיסטירען. מיר האָבען זיך איינגעוואָהנט צו לעבען אונטער אַ רעגירונג, וועלכע נוצט אויס אונזער גאַנצע ענערגיע, אונזער אינטעליגענץ, אונזער ווילען צו איהרע אייגענע צוועקען, און פאַרהינדערט, פאַראַליזירט און טויט'עט יעדע קראַפט וועלכע קען איהר שאַדען; הרגל נעשה טבע: יעצט דיינקען מיר אַז אַלעס וואָס אין דער געזעלשאַפט האָט זיך אויפגעטהאָן איז דאָס נור די רעגירונג צו פערדאַנקען! קען אָבער די רעגירונג עפּעס אַהאָר צולייגען פון זיך אַליין צו אַלע מאָראַלע און מאַטעריעלע קרעפטען, וועלכע עקזיסטירען אין דער געזעלשאַפט אָהן איהר און טראָטץ איהר? גראַדע ווי די רעגירונג וואָלט געווען גלייך צום „גאָט פון אונזערע עלטערן" דעם קונצען מאַכער פון אונזער חומש'ל, אויף וועלכען גלויבער (בגימטריא: עזלען) זאָגען, אַז ער האָט בעשאַפען אַ וועלט פון גאָ־נישט!

אַזוי ווי אָבער אין די זאָגענאַנטע מאַטעריעלע וועלט, אַזוי אויך אין די מעהר קאָמפּליצירטע וועלט, אין די געזעלשאַפטסליכע וועלט, ווערט פון גאָרנישט קיין זאַך ניט בעשאַפען, און פאָלגליך קענען די רעגירער קאָמאַנדירען נור די קרעפטען וואָס זיינען שוין דאָ, קיין נייע קרעפטען קענען זיי קיין מאָהל ניט מאַכען, אַדרבה, זיי פאַרדאַרבען נאָך אַ סך פון דאָס וואָס זיי געפינען, די רעגירערשע מעטהאָדען, איידער זיי דערקריכען און דערשלעפּען זיך דורך זייערע מאָנקי־ביזנעס און אַלערליי שוואַרציאָהריגע פאָרמאַליטעטען, פאַראַליזירען און פאַרניכטען אַ מאַסע טהייערע קרעפטען. (זעהר אַ גוטער ביישפּיל איז צו געפינען אין די שלעפּענעס וועגען די ווידעררופונג פון „שערמאַן ביל" אין אונזער „געבענשטען" סענאַט, וואָס האָט זיך אָקאָרשט יעצט אָבגעשפּילט. — דער איבערזעצער). און וואו זיינען די קרעפטען וואָס ווערען פאַרניכטעט אין די שטרייטיגקייטען מיט די רעבעלירענדע עלעמענטען, וועלכע אזא אונגעהייער קינסטליכער מעכאַניזמוס מוז נויטווענדיגער ווייזע אַרויסרופען?!

ווען אַ רעגירער טהוט עפּעס אַ מאָהל אויף אַ נייעס, טהוט ער דאָס אויף אַלס מענש. אַלס געזעלשאַפטס מיטגליד, ניט אַלס רעגירער. די

איבערגעשפּיצטע מעטאַפֿיזיקער האָבען אַזוי. פֿיל פֿאַרדרייט די וואַהרהייט, אַז ווען אונזער איינער בעהויפּטעט, אַז די איינציגע קוועלע פֿון אַלע טהעטיגקייטען, פֿון גאַנצען מענשליכען פּראָגרעס, איז דער איינצעלנער, די אינציאַטיווע פֿון יעדער מיטגליעד, פֿאַרשרייט מען אונז אַלס פֿערריקטע, אַלס קרומע קעפּ. עס איז אָבער דאָך אַן אָפֿענע וואַרהייט, וועלכע מוּ יעדען אויפֿלייכטען אין די אויגען, ווען ער הערט נור גוט אויס ווי מיר ערקלעהרען די פֿאַקטען, וואָס דער געדאַנקען פֿון פּערזענליכע אינציאַטיווע האַלט אין זיך איין.

דער מענש, דער איינצעלנער מענש (אינדיווידואום), איז דער אַלעס; די געזעלשאַפֿט, אָדער דער שטאַאַט וואָס רעדט אייך איין אַז ער פֿאַרטרעט די געזעלשאַפֿט, איז ניט קיין נייער, עקסטראַ וועזען. עס איז ניט מעהר ווי אַ כפל, אַ מיליאָנען פֿערדאָפּעלונג פֿון דעם איינצעלנעם, פֿון דעם אינדיווידואום; געדאַנקען, אידעען, טהאַטען שפּרינגען אַרויס פֿון יעדען איינצעלנעמס קאָפּ; עס איז ניטאָ קיין געזעלשאַפֿטס־קאָפּ, עס איז ניטאָ קיין שטאַאַטס־קאָפּ, עס זיינען דאָ נור איינצעלנע קעפּ. אַ געזעלשאַפֿטס געדאַנקען הייסט אַ געדאַנקען וואָס געפֿינט זיך איין און קומט אַרויס פֿון יעדען איינצעלנעמס קאָפּ. אַ געזעלשאַפֿטליכע טהאַט מיינט ניט אַ טהאַט וואָס אַן עקסטראַ וועזען האָט געטהון; עס מיינט ניט אַ טהאַט וואָס די געזעלשאַפֿט האָט געטהון אָהן די איינצעלנע, אָדער צוזאַמען מיט די איינצעלנע. אָהן איינצעלנע איז ניטאָ קיין געזעלשאַפֿט, מיט איינצעלנע בלייבט אויך ניט מעהר ווי די איינצעלנע. איהר דאָפּעלט אן איינס, טויזענד מאָל, ווערט עס אַ טויזענד, איז דער טויזענד דען עפּעס אַנאַנדער זאַך אַ חוץ די טויזענד איינצעלנע? אַ געזעלשאַפֿטליכע טהאַט מיינט, ניט מעהר און ניט וועהניגער, ווי דער סך הכל פֿון די אינציאַטיוועס, געדאַנקען און טהאַטען פֿון אַלע איינצעלנע וואָס שטעלען צוזאַמען די געזעלשאַפֿט; רעדט איהר פֿון אַ רעגירונג און זאָגט אַ רעגירונגס־טהאַט, מיינט איהר אַלץ ניט אַ טהאַט פֿון אַ בעזונדערע חיה וואָס הייסט רעגירונג, איהר מיינט נור דאַן, אַ טהאַט פֿון יענע אינדיווידואומען, וועלכע שטעלען צוזאַמען, אדער האָבען אַן איינפֿלוס אויף די רעגירונג.

דער קאַמפּף וואָס גייט אָן אין דער געזעלשאַפֿט שוין פֿון הונדערטער יאָהרען צווישען די מאַסען און די קלאַסען, צווישען פֿרייהייט און אויטאָריטעט איז ניט אַ קאַמפּף וועגען די פֿערהעלטניסע צווישען די געזעלשאַפֿט און דעם איינצעלנעם, וואָס דער איינצעלנער וויל בעקעמפּפֿען די געזעלשאַפֿטן אדער די געזעלשאַפֿט דעם איינצעלנעם. דער אַבזיכט פֿון קאַמפּף איז דאַגעגע

אימער געווען ניט צו דערלאָזען איין מענשען צו בעדריקען אַלע אַנדערע מענשען צו געבען יעדען איינעם די זעלבע רעכטע און די זעלבע מיטלען ווי דעם אַנדערן, דער רעכטער עסענץ פֿון אַלע פֿרייהייטס שטרעבונגען איז אַוועק צו שטעלען אין דער געזעלשאַפֿט דעם פרינציפ פֿון אַלעמעס אינציאַטיווע, כדי עס זאָל זיין פֿון אַלעמעס טובה וועגען, אַנשטאָט די אינציאַטיווע פֿון די רעגירער אַליין, וועלכע איז אימער צו זייערע אייגענע נוצען.

די אידעע פֿון סאָלידאַרטיעט קלאַפּט אַרויס דעם סאַמע דעק פֿון די גרויסע פֿאַס, פֿול מיט דיספּוטען צווישען איין מחנה „פֿילאָזאָפֿען", וואָס קאָכען זיך אַזוי שטאַרק פֿאַר דער „געזעלשאַפֿט", אָדער פֿאַר איהר פֿערטרעטער, דער שטאַאַט, און זאָגען אַז דער איינצעלנער האָט קיין בעגריעף ניט, אַז ער מוז זיך אָפּפֿערען פֿאַר דער געזעלשאַפֿט; און צווישען די אַנדער מחנה „פֿילאָזאָפֿען", וואָס נעהמען זיך אָן דעם איינצעלנעמס קריוודע, און שרייען: ניין! מיר איינצעלנע, וועלען מלחמה האַלטען מיט דער געזעלשאַפֿט, מיר וועלען פּראָטעסטירען, רעבעלירען, רעוואָלטירען געגען די גרויס האַלטערקע, די דעספּאָטקע, די געזעלשאַפֿט! — פּוסטע ווינט-מלחמות, דער „טויזענד" וואָס צושלאָגט די „איינס'ן" האָט ניט פֿון וואָס צו זיין אַ טויזענד. דער מיטעל פּונקט איז אַ געזעלשאַפֿט פֿון גאַנצע, פֿאָלקאָם זעלבסטשטענדיגע מענשען מיט פֿרייע איניציאַטיוועס, וואו יעדער איינער פֿיהלט אַ פּערזענליכע אינטערעסע אין דאָס וואָהל זיין פֿון דעם אַנדערען; וויל זיין גליק איז אלעמענס גליק און אַלעמענס גליק איז זיין גליק — סאָלידאַריטעט.

קורץ גערעדט: אפֿילו די בעסטע רעגירונג, אפֿילו דער אידעאַל־שטאַאַט וואָס דער העכסט אוטאָפּיסטישער, עהרליכסטער און איידעלסטער סאָציאַל דעמאָקראַט קען זיך נור פֿאָרשטעלען, וועט אויך בשום אופֿן ניט קענען פֿאַרגרעסערען אויף איין האָר די פּראָדוקטיווע קראַפֿט פֿון דער געזעלשאַפֿט, און דאַרום איז אַ רעגירונג נוצלאָז. פֿאַרקערט, דער שטאַאַט וועט נאָך פֿאַרדאַרבען פֿיעל פּראָדוקטיווע קרעפֿטען וואָרום אין זיין כאַראַקטער ליעגט אימער צו פֿערניכטען די פּערזענליכע אינציאַטיווע פֿון די איינצעלנע און דאַרום איז ער זעהר שעדליך.

מען דאַרף זיך נאָך קריגען איבער דעם! וואָס בלייבט אייך איבער פֿון די גאַנצע רעגירונג־ביזנעס ווען איהר נעהמט נור פֿון איהר אַוועק די געזעץ-מאַבעריי און אַלע איבעריגע פּאַטשקערייען, וועלכע האָבען נור דעם איינציגען ציעל צו שאַפֿען און בעשיצען די אינטערעסען פֿון אַ קלאַססע פּריווילעגירטע בלוטזויגערס? וועמען פֿאַרהייליגט איהר? עטליכע איינצעלנע

רעגיערער? ! דער געלעהרענטער סיזמאָנדי, האָט ריכטיג געזאָגט: „דער שטאַאַט איז אַ קאָנסערוואַטיווע מאַכט וועלכע בעפֿאָלמעכטיגט, רעגולירט און אָרגאַניזירט די פֿריכטע פון פראָגרעס (און די וו׳לט געשיכטע איז אַן עדות, אז ער טהוט עס אימער אין זיינע אייגענע אינטערעסען און אין די אינטערעסען פֿון דער פריווילעגירטער קלאַסס), אָבער ער העלפֿט קיין מאָל ניט דיזע פֿריכטע צייטיג צו מאַכען. נייע אידעען, גליקליכע ערפֿינדונגען שפּרינגען אימער אַרויס פֿון אונטען, פֿון געזעלשאַפֿטס פֿונדאַמענט; ווען מען שטערט זיי ניט, וואַקסען זיי און ענטוויקלען זיך, דורך די רעגירונג אָבער טרעפֿען זיי אימער אויף זייער וועג אַללערליי דערנער און מוזען קעמפּפֿען געגען די מאַכט פֿון טראַדיציאָנען, אַלטע מנהגים, פּריווילעגיען און טעות׳ן.

אָבער כדי נאָך בעסער צו פֿערשטעהן ווי די געזעלשאַפֿט קען אויסקומען אָהן אַ רעגירונג, לאָמיר אַ ווײַלע בעטראַכטען די לעבעדיגע פֿאַקטען וואָס שפּילען זיך אָפּ פֿאַר אונזערע אייגען טאָג טעגליך. מיר זעהען, אַז אַפּילו אין היינטיגער געזעלשאַפֿט ווערען די העכסט וויכטיגע סאָציאַלע פֿונקציאָנען אויסגעפֿיהרט אָהן דער רעגירונג; אין געגענטהייל, וואו זי מישט זיך יא אַריין, מאַכט זי נור אָן צרות, עקספּלואַטירט די מאַסען, בעשיצט די פּריווילעגירטע, אָדער אין בעסטען פֿאַל, טהוט זי אַ טובה און לייגט צו איהר חתימה צו אַזעלכע געזעלשאַפֿטליכע זאַכען, וואָס זיינען שוין געטאָהן געוואָרען אָהן איהר און אָפֿט אויך טראָץ איהר. מענשען אַרבייטען, האַנדלען, שטודירען, רייזען אַרום, פּאַסען זייערע מיינונגען איבער מאָראַל, איבער היגיענע, פּראָפּעטירען דורך דעם פּראָגרעס פֿון וויסענשאַפֿט און קונסט, קוקען איף זייערע אייגענע אינטערעסען און פֿעראייניגען זייערע געגענזייטיגע אינטערעסען, און בעטען קיינמאָל ניט, און ערוואַרטען ניט די רעגירונג זאָל זיך אַריינמישען און זיי פֿאַרנאַנדער זאָגען, וואָס און ווי זיי האָבען צו טאָהן. פֿאַרקערט, וואו די רעגירונג שטעקט אַריין איהר נאָז דאָרט איז אַ צרה, וואו זי לאָזט געהן אין וואָהל און גוט; וואַרום יעדערער טהוט זיין זאַך נאָך זיין געדאַנק: קען ער איינשטימען מיט די איבעריגע, איז גוט, אויב ניט, גייט ער אַליין.

די וועלט קומט אויס אָהן דער רעגירונג אַפּילו אין די גרעסטע און וויכטיגסטע אונטערנעהמונגען, אין די נויטיגסטע עפֿענטליכע אַרבייט, אין וועלכע אַ מאַסע מענשען מוזען אנטהייל נעהמען אונטער פֿערשיעדענע אומשטענדען. טויזענדער אַזעלכע אונטערנעהמונגען ווערען היינטיגען טאָג אויסגעפֿיהרט פֿון פּריוואַט-געזעלשאַפֿטען; און אַלע ווייסען, אַז

פּריוואַט-געזעלשאַפֿטען האָבען דעם בעסטען ערפֿאָלג. מיר מיינען ניט די קאַפּיטאַליסטישע געזעלשאַפֿטען וועלכע אָרגאַניזירען זיך אויף עקספּלואַטאַציאָן, אָבוואָהל זיי בעזיצען אויך גוטע פֿעהיגקייטען זיך צו פֿעראייניגען אויף אַ פֿרייען פֿונדאַמענט און קענען פֿעריכטען אַללערליי זאַכען גאָר אָהן אַ סוף. מיר ריידען דאָ הויפּטזעכליך פֿון אַזעלכע פּריוואַט-געזעלשאַפֿטען, וועלכע זיינען בעגייסטערט פֿון מענשען ליעבע, פֿון ליעבע צו דער וויסענשאַפֿט, אָדער אַפּילו די וואָס טהוען גוטעס כדי צו קריגען כבוד אָדער תענוגים; אַזעלכע געזעלשאַפֿטען שטעלען פֿאָר אם בעסטען די אַרט און וייזע ווי מענשען וועלען זיך פֿאַראייניגען אין אַ פֿרייע געזעלשאַפֿט, וואו אַלע וועלען האָבען גלייכע אינטערעסען און יעדערער וועט פֿיהלען די גרעסטע אינטערעסע צו האַנדלען מענשליך און פֿריינדליך מיט דעם צווייטען. וויסענשאַפֿטליכע געזעלשאַפֿטען אינטערנאַציאָנאַלע פֿעראיינען צו רעטען דערטרונקענע, די ראָטהער קרייץ געזעלשאַפֿטס, אונטערשטיצונג פֿעראיינען, קראַנקען-קאַסעס, פֿריעדענס געזעלשאַפֿטען, פֿרייוויליגע פֿייערלייט קאַמפּאַניעס א. ז. וו., א. ז. וו. די אַלע און נאָך טויזענדער אַזעלכע זיינען אַלע ביישפּילען פֿון די מאַכט פֿון אַ פֿרייע פֿעראייניגונגס גייסט, וועלכער דאַרף ניט די רעגירונג, קוקט ניט אויף דער רעגירונג, עקזיסטירט און ענטוויקעלט זיך צו אַלע צייטען ט ר אָ ט ץ דער רעגירונג.

די פּאָסט און טעלעגראַף צום ביישפּיעל בעלאַנגט צו דער רעגירונג, אויף וועלכע בפירוש דאַרפֿען זיי איהר? וואָס טהוט אויף די רעגירונג דערביי, וואָס אָהן איהר וואָלט מען דען ניט געקענט טאָהן? ווען דאָס פֿאָלק פֿאָרערט און קען ציהען נוצען פֿון אַ געוויסע אונטערנעהמונג, וועט עס שוין וויסען ווי דאָס צו אונטערנעהמען און אָרגאַניזירען און יעדער איינער וואָס וויים ווי אַ האַנד צו צולייגען צו דער אַרבייט וועט ניט וואַרטען אויף אַ סערטיפיקאַט פֿון אַ רעגירונג אָדער צענטראַל קאָמיטע; וואָס מעהר מענשען עס פֿאָדערען אַ געוויסע זאַך און וואָס נויטיגער די געפֿאָדערטע זאַך איז, אַלס מעהר מענשען וועלען זיך געפֿינען צו שאַפֿען די זאַך. וועט דאָס פֿאָלק זיין אימשטאַנדע אָהן אַ קאָמאַנדירער זיך צו בעזאָרגען מיט עסענוואַרגען? האָט נור קיין מורא ניט! זיי וועלען ניט שטאַרבען פֿון הונגער וואַרטענדיג אויף אַ אָפּיצער וואָס וועט זיי לייענען אַ זאַקאָן איבער דעם; וואַרום אין אַלגעמיין, ווער בעזאָרגט דאָס פֿאָלק היינט מיט עסענוואַרג? די רעגירונג וואַרט אימער ביז דאָס פֿאָלק אָרגאַניזירט יעדע זאַך, דערנאָך קומט זי און מאַכט געזעצע און עקספּלואַטירט די בעסטע טהייל פֿאַר איהרע אייגענע צוועקען.

עס איז א פאקט, אז דער שטארקער מאטיוו פון אלע האנדלונגען איז די פערזענליכע אינטערעסע, ד. ה. קיין קראפט טרייבט ניט אזוי דעם מענשען וואס עס איז אויפצוטאהן, ווי די קראפט פון זיין אייגענע אינטערעסע וואס ער האט דערביי. נו, קען מען זיך לייכט פארשטעלען, אז ווען יעדערער ווערט זיך פיהלען פערזענליך אינטערעסירט אין דאס וואהלזיין פון אלעמען, ווייל אלע וועלען זיין אינטערעסירט אין זיין פערזענליכען וואהלזיין, וועט ער געווים זיין טהעטיג און געטריי צו ערפילען זיין מענשליכע פפליכט. היינט איז קיין וואונדער ניט וואס עס איז דא פוילע, ווארום ארבייטען זיי דען פיר זיך? האבען זיי עפעס א חלק אין די לעבענס גענוסען וואס זייערע ארבייט שאפט פיר זייערע בעלי בתים? און דאך זעהט מען ווי די מעהרסטע טהייל פון זיי גיבען אוועק לייב און לעבען פיר זייערע ארבייטגעבער, האבען מעהר איינזעהענעס מאנכעס מאל מיט זייערע הערען'ס פערד, ווי מיט זייערע אייגענע ווייב און קינד; היינט ווי וועט עס זיין, אז זייער נאטירליכע קראפט וועט זיי טרייבען צו טאהן גוטעס פיר זיך און פיר די גאנצע מענשהייט? האט עס א זינן צו באהויפטען, אז מענשען וועלען זיך ניט בעזארגען מיט דאס וואס זיי האבען נויטיג צום לעבען, ווייל עס וועט ניט זיין א קאמאנדיר, וואס זאל זיי פארנאנדער זאגען ווי און וואס צו שאפען? אזא בעהויפטונג איז איינפאך לעכערליך.

עס פארשטייט זיך, אז אין יעדער גרויסע אונטערנעהמונג מוז אונבעדינגט פארקומען א געוויסע צוטהיילונג דער ארבייט; מען מוז אויך געוועהנליך האבען א טעכנישען דירעקטאר, א הויפט מאשיניסט און זא ווייטער. דאס אלעס האט אבער ניט צו טאהן מיט די רעגירעריי, מיט מאכטהאבער, בעפעלגעבער אדער צענטראל קאמאנדעס און דאסגלייכען. לאזען זיך די שטאאט-סאציאליסטען נור ניט שפיעלען מיט ווערטער: ארגאניזאציאן דער ארבייט האט גאר ניט צו טאהן מיט ארגאניזאציאן פון א שטאאט אדער א צענטראל רעגירונג. א רעגירונג, נאך אמאל געזאגט, איז א חברה פערזאנען, וועלכע האבען גענומען, אדער מ'האט זיי געגעבען דאס רעכט און די מיטלען צו מאכען געזעצע און צווינגען דאס פאלק די געזעצע צו געהארכען; א הויפט מעכאניק אדער אפילו א דזענעראל מענעדזער איז א פערזאן וואס האט אויף זיך גענומען די פעראנטווארטליכקייט צו טאהן א געוויסע ארבייט און ער טהוט דאס; רעגירונג, מיינט די איבערגעבונג פון ק ר א פ ט, דאס מיינט, אז די מאסע ענטזאגט זיך פון איהר איניציאטיווע און בעזמט איהר מאכט און גיט עס איבער אין

די הענד פֿון איינינע; אַרבייטס־מענעדזעריי, בעדייטעט די איבערגעבונג פֿון אַ ר ב י י ט, דאָס הייסט די מאַסע גיט איבער איינינע מענשען די פֿעראַנטוואָרטליכקייט אַזוי און אַזוי צו טאָהן אין אַזאַ און אַזאַ א ו י ס ד ר י ק ל י כ ע אונטערנעהמונג. (קראָפּאָטקין אין די „פֿערטרעטונגס רעגירונגען" דריקט עס נאָך דייטליכער אויס אַזוי: ווען אַ געמיינדע צ. ב. ש. שיקט איהרען אַ דעלעגאַט צו אַ קאָנגרעס, לאָמיר זאָגען, פֿון עהרערע געמיינדען: און דורך אַלגעמיינע איינשטימונג בעאויפֿטראגט זי איהם איבערצוגעבען איהר מיינונג איבער אַ געוויסען אויסדריקליכען פונקט, טראָגט דער דעלעגאַט דאַן קיינעספֿאַלס דעם כאַראַקטער פֿון אַ רעגירונגס פֿערטרעטער. ווען אָבער די געמיינדע ערוועהלט אַ דעלעגאַט צום קאָנגרעס און גיט איהם איבער די מאַכט צו האַנדלען אין אַ ל ע פונקטען וואָס קען נור פֿאָרקומען ווי ער אַליין וועט פֿאַרשטעהן, וואָס פֿאַר איהר איז אַם בעסטען, דאַן איז ער אַ פֿאָלקאָמער רעגירער און אַבסאָלוט שעדליך פֿיר דער געמיינדע. אין ערשטען פֿאַל הייסט עס, זיי האָבען איהם דעלעגירט צו טאָהן אַ געוויסע אַרבייט פֿאַר זיי; אין צווייטען פֿאַל מיינט עס, זיי האָבען זיך אויסגעקליבען אַ שטעלפֿערטרעטער, און האָבען א י ה ם צו גונסטען, זיך ענטזאגט אויסצואיבען זייער אייגענע קראַפֿט — דער איבערזעצער.)

דער רעגירער איז אַ פּריווילעגירטער פּערזאָן, וואָרום ער האָט אַ רעכט צו בעפֿעהלען אַנדערע און בענוצען זייער קראַפֿט אויסצופֿיהרען זיינע געדאַנקען און זיינע פֿערלאַנגען; דער הויפּט מעכאַניק איז איין אַרבייטער גלייך מיט אַלעמען, אין אַ געזעלשאַפֿט, פֿערשטייט זיך, וואו אַלע האָבען גלייכע געלעגענהייטען זיך צו ענטוויקלען, איז נור דער בעסטער טאַלאַנט קריגט די אַנערקענונג פֿון זיינע מיטאַרבייטער. קורץ גערעדט: די צוטהיילונג דער אַרבייט, אָדער די אָרגאַניזאַציאָן דער אַרבייט איז אונטער קיינע אומשטענדען געגען דעם פּרינציפּ פֿון אַנאַרכיזמוס; דאָס מוז אין זיך ניט איינהאַלטען קיין מאַכט פֿערטרעטונג, אַרבייטען איז ניט רעגירען.—

און ווער וועט אונזער געזעלשאַפֿט בעשיצען פֿון די אינערליכע און אויסערליכע פֿיינד? פֿרעגען אַלע וואָס זיינען ניט קיין אַנאַרכיסטען. דאַרף מען דען גאָר ניט האָבען קיין מיליטער, פּאָליציי און ריכטער? וואָס געהערט צו מיליטער און מלחמות מיט אַנדערע לענדער, ערשטענס קענט איהר זיין זיכער אַז פֿרייע פֿעלקער כאַפּען זיך ניט אַזוי שנעל מלחמה האַלטען איינע מיט די אַנדערע; אָבער לאָמיר אָננעהמען אַז די רעגירער פֿון אַ לאַנד, וועלכע איז נאָך געבליבען פֿערזונקען אין שקלאַפֿעריי, האָט ערקלערט אַ קריג אַ געוויסען פֿאָלק אין אַ פֿרייע לאַנד

אָהן רעגירער. וואָס וועט דאַן זיין, פֿרעגט איהר, ווער וועט זיי בעשיצען? ערשטענס זאָגט אונז: ווער בעשיצט זיי היינט? ווער שלאָגט זיך אין א מלחמה, די פֿאָלק אָדער די רעגירער? און צווייטענס, קענט איהר זיך פֿאָרשטעלען, אַז אויב אַ פֿיינד וועט קומען אַוועקרויבען פֿון פֿאָלק זיין פֿרייהייט, וועט ער שטעהן רוהיג און וועט צוקוקען ביז דער הערשער וועט איהם הייסען זיך געהן שלאָגען? צו האַלטען מלחמה דאַרף מען האָבען צוויי זאַכען: אַ פֿאָלק וואָס וויל געהן זיין בלוט פֿערגיסען און מענשען וואָס בעזיצען די נויטיגע שטרייט קענטניסע אָנצופֿיהרען די מלחמה; קען די רעגירונג פֿאַרמעהרען די אָפּפֿערוויליגקייט פֿון פֿאָלק אָדער די קענטניסע פֿון די אָנפֿיהרער? אָבער אויך אויסער דעם, זייט אַמאָל זיכער, ווען אַ פֿאָלק וויל ווירקליך פֿאַרטהיידיגען זיין לאַנד, קען איהם קיין טייוועל ניט איבערוועלטיגען. אין דער וועלט געשיכטע ווייס מען גענוג פֿון אזעלכע ביישפּיעלע: טהראָנען ציטערען, גאַנצע אַרמעען פֿון געדונגענע סאָלדאַטען פֿליהען פֿאַר איין פֿאָלק פֿרייוויליגע. זאָרגט אייך אַלזאָ ניט פֿאַר אַ פֿרייען פֿאָלק, וואָס גייט אין שלאַכט-פֿעלד צו בעשיצען זיין פֿרייהייט, קיין שטאַר־קערע מאַכט גיט עס אין דער גאַנצער וועלט ניט!

„איהר ווילט אָבשאַפֿען פּאָליס און ריכטער, שרייען זיי ווייטער, איהר ווילט יעדער איינער זאָל זיין פֿריי צו הרגענען מענשען אין די גאַסען, אַ רויבער־פֿרייהייט ווילט איהר איינפֿיהרען, אַ געזעלשאַפֿט פֿון הפֿקר מענשען וואו יעדער איינער רויבט און מאָרדעט פּיעל זיין האַרץ געלוסט". און אַ זיי פֿאַרווילט זיך גאָר, מאַכען זיי נאָך אַ וויץ און פֿרעגען: „אויב איהר ערלויבט יעדען איינעם פֿאָלקאָמענע פֿרייהייט טאָ ווי וועט זיין אַז עטליכע וועלען חשק האָבען איינצופֿיהרען פֿון דאָס ניי אַ רעגירונג מיט פריוואַט איינענטהום?" אַ שעהנעם פּנים מאַכען די חברה פֿון אונזערע אידעען! דיסקוטירען מיט אזעלכע איז ניטאָ וואָס, מען מוז קוועטשען די פּלייצעס און זיי אָנקוקען ווי משוגעים.—מענשען! די פֿרייהייט וואָס מיר פרײדיגען איז ניט קיין אבסאָלוטע, אבסטראַקטע, מעטאַפֿיזישע, אין דער לופֿט הייני־גענדיגע פֿרייהייט. מיר פרײדיגען אייך אַ פֿרייהייט וואָס איהר קענט פֿיהלען מיט אייערע חושים, אַ מענשליכע פֿרייהייט, אַן אַלגעמיינע אינטערעסען־פֿעראייניגונג, ברידערליכע אחדות און פֿרייוויליגע סאָלידאַריטעט פרײדיגען מיר אייך! מיר זאָגען, זאָל יעדער מענש טהאָן וואָס ער וויל, ווייל מיר זיינען איבערציינט, אַז אין אַ געזעלשאַפֿט וואו עס איז ניטאָ קיין פריוואַט איינענטהום און קיין רעגירונג, וועט יעדער איינער טהאָן וואָס מ׳ דאַרף. „נאַטירליכע פֿרייהייט פֿיר נאַטירליכע מענשען" איז אונזער אייציגע מאָטאָ.—

גאַנץ געווים, אויב עס וועלען זיך איינגעפינען פערזאָנען, וועלכע דורך שלעכטע ערציהונג אָדער דורך פיזישע קראַנקהייטען, אָדער דורך אירגענד וועלכע אורזאַכע וועלען זיין אויפגעלייגט צו שאַדען די געמיינדע, וועלען מיר ניט בלייבען שטעהן פון ווייטען און דערלאָזען די דאָזיגע פערזאָנען אונז צו טהאָן שלעכטעס, מיר וועלען זיך געווים בעשיצען פון אַזעלכע, מיט די בעסטע מיטלען וואָס מיר וועלען נור געפינען. זעלבסט־שוץ איז איינע פון די ערשטע נאַטירליכע געזעצע. מיר האָבען קיין רעכט ניט אַזעלכע לייטע צו באשטראָפען, קיינער האָט קיין רעכט ניט אַ צווייטען צו באַ-שטראָפען. וואו עס זיינען קיינע אויסערליכע זאַכען ניטאָ פאַרוואָס אַ מענש זאָל וועלען טהאָן שלעכטעס דעם אַנדערן און דאָך זאָל ער וועלען טהאָן שלעכטעס איז עס קלאָהר אַז זיין אינערליכער אָרגאַניזמוס איז ניט אויף איין אָרט, אַז עפּעס פעהלט איהם אַז ער איז ניט מיט אַלעמען, קורץ: ער איז קראַנק. שטראָפען אַ קראַנקען מענשען האָט קיין זינן ניט; נור דער וואָס איז זעלבסט גייסטיג קראַנק קען וועלען שטראָפען אַ קראַנקען. מיר קענען אַזאַ מענשען ניט האַסען, מיר זיינען ניט פעררעכט צו וועלען ראַכע נעמען פון איהם. איז ער אויפגעלויגט צו טהאָן שלעכטעס, לאָמיר ערשטענס זיך היטען פאַר איהם, און צווייטענס אָרגען פיר איהם ער זאָל זיך אויסקורירען, ער זאָל ווערען געזונד אויב מעגליך. דאָס פאָלק וואָס פאַרשטעהט די ריכטיגע מיינונג פון פרייהייט, וועט פערשטעהן ווי צו האַנדלען אין אַזעלכע פעללע. האָט עס אָבער אַ זינן צו גלויבען, אַז אויב עס וועט זיין אַ געזעץ, וועלכער וועט אויסדריקליך פאַרבאָטען אַזעלכע און אַזעלכע האַנדלונגען, וועט דער פעהלערהאַפטער אָרגאַ-ניזמוס פון יענעם קראַנקען זיך ניט אַרויסצייגען אַלס שעדליך, אַלס קראַנק? גוטע מענשען, געזונדע מענשען, ווייסען אַלע, דאַרפען קיין מאָהל קיין געזע-צע ניט, דעם שלעכטען מענשען העלפען די געזעצע ניט ווייל ענטוועדער די אומשטענדען זיינען שולדיג, ווי אין היינטיגער גע-געלשאַפט, אָדער זיין גייסטיגער צושטאַנד איז פעהלערהאַפט. אַלזאָ, זיינען געזעצע איינפאַך איבעריג; איינצופירען אַזעלכע אין אַ פריע געזעלשאַפט וואָלט געהייסען אין בעסטען פאַל אַ ווילדער לוקסוס, אָבער בעטראַכט מיט וואָס דאָס שמעקט. צו האָבען געזעצע דאַרף מען וועהלען געזעצמאַכער; זיי קענען קיין אַנדער זאַך ניט טהאָן, ווייל זיי מוזען זיך אָבגעבען דערמיט דערוויילן דאַרף די געזעלשאַפט אַרבייטען פיר זיי; די געזעצע וואָס זיי מאַכען קענען זיין שלעכטע, ברייננגט עס שוין פאָזיטיווע שאַדען; אויסצו-פירען זייערע געזעצע דאַרף מען האָבען בעשטענדיגע פּאָליציי, ריכטער,

אַדוואָקאַטען און טורמעס, די זעלבע זאַך ווי אין היינטיגע צייטען, די אַלע בעאַמטע שטעלען צוזאַמען אַ מעכטיגע רעגירונג מיט איהרע פּאַרטהייען, קאָרופּציאָן, אַפּיס־זוכערס און פּאָליטישע באָסעס און אַזוי ווייטער און ווייטער. אַלץ צוליעב וואָס? צוליעב געזעצע וואָס זיינען איינפאַך איבעריג! אַפילו היינטיגע צייטען, ווען דאָס פאָלק געפינט אויס אַז אַ געוויסע זאַך איז שעדליך, וואַרט זי ניט אויף קיינעם און זוכט באַלד אויס אַ וועג ווי דאָס שעדליכע צו פערמיידען, פיעל לייכטער און איינפאַכער ווי די פּראָפּעסי־אָנעלע געזעצמאַכער וואָלטען עס געקענט טהאָן, מיט זייערע ריכטער און שעריפס. דאַגעגען, דיינקט דאָס פאָלק אַז אַ געוויסע זאַך איז ניצליך, דאַן היטען זיי עס אויס מיט פיעל מעהר פאָרזיכטיגקייט ווי אַ גאַנצע אַרמעע פּאָליציסטען וואָלטען עס געטאָהן.

מענשען האַנדלען אין אַ געוויסע וועג, ווייל זיי דיינקען אַז עס איז גוט אַזוי; זיי רעספּעקטירען און פאָלגען אַ געוויסע מאָראַל, ווייל זיי זעהען די ניצליכקייט פון איהר. ווען זיי פאַרלאָזען זיך אויף דער רעגירונג צו פאַרהיטען אַ געוויסען מנהג, איז אַ בעוויז אַז עס אַרט זיי וויינינג די גאַנ־צע מעשה. פיר דעם רייזענדען קאַראַוואַן אין די מדבריות פון אַפריקאַ צ. ב. ש. איז וואַסער זייער אַ וויכטיגער אַרטיקעל: קיין קלאָרען מענשען ווערט ניט אייפאַלען אין קאָפ בעת מעשה צו פערגיסען אַן איבעריגען טראָפּען דערפון; וואַסער איז פאַר זיי אַ הייליגע זאַך דאַן, זיי דאַרפען קיין געזעץ ניט וואָס זאָל זיי אויפמערקזאַם מאַכען ווי וויכטיג עס איז. די וואָס בעטהיי־ליגען זיך אין אַ קאָנספּיראַציאָן מוזען קענען האַלטען אַ סוד; די רעגירונג טאָהר ניט וויסען זייערע געהיימנים: זיי האַלטען זייערע סודות זאָ לאַנג זיי פיהלען די נויטיגקייט דערפון. די רעגירונגס געזעצע גאַראַנטירען ניט די חובות פון קאָרטען־שפּילער, דאָך ווערען אָפּט אַזעלכע חובות מעהר פינקטליך בעצאָלט ווי געזעצליכע חובות, ווייל די שפּילער האַלטען זיך שטענדיג פאַר ע‍הרען־מענשען און בעטראַכטען פאַר אַ שאַנדע ניט צו בעצאָהלען אַ חוב. די גרעסערע טהייל פון איטאַליענער פאָלק זעהען זעלטען ווען אַ פּאָליסמאַן אין די אויגען; מיליאָנען זייערע, רייזען דורך די בערג אין די לאַנר, וואו גזלנים וואָלטען זיי געקענט איבערפאַלען אָהן די קלענסטע פורכט פאַר אַ פּאָליסמאַן; און דאָך איז זייער לעבען ניט מעהר אין ריזיקע אין אַזעלכע געגענדען ווי אין אַנדערע פלעצער וועלכע זיינען פול מיט פּאָליס, די סטאַטיסטיק צייגט, אַז וואָס שטרייננגער די מיטלען זיינען צו אונטערדריקען פאַרברעכער, אַלץ מעהר פאַרברעכענס פּאַסירט — נו, דאַרף מען האָבען געזעצע און פּאָליס צו שיצען אונזער לעבען?

וויפיעל מענשען פון די טויזענדער פון פאָלק זיינען באקאנט מיט אפילו דעם קלענסטען פראָצעס פון די געזעצע פון לאַנד? מיר לעבען פון דעסטוועגען, חאָטש מיר האָבען קיין מאָל ניט אנגעזעהן דעם קרימינאַל־קאָדעקס. מיר ווייסען אַז עס איז ניט גוט צו גזל'נען, גנב'ען, מאָרדען, בעטריגען, זאָגען ליגען א. ז. וו. צוליעב דעם, ווייל מען וועט דערפאַר היינגען אָדער אַריין זעצען אין טורמע אויף אַ יאָהר אָדער פינף אָדער צעהן? דער עהרליכער מאַן, דער וואָס זיינע אומשטענדען צווינגען איהם ניט צו טאָהן אַ פערברעכען, טהוט עס ניט, ווייל ער פיהלט אַז אַ מענש דאַרף עס ניט טאָהן; דער פאַרדאָרבענער, דאַגעגען שרעקט זיך קיין מאָל ניט אָפּ פאַר דער תליה אָדער דער טורמע. —

ווען עס קומט פאַר א דיספּיוט צווישען גלייכע מענשען, וואָלט דען ניט אַ פריוויליגער אויסגעקליבענער פשרה מאַבער געקענט בעסער און ריכטיגער סעטלען זייער דיספּיוט, ווי אַ אונפעראַנטוואָרטליכער מאַגיסטער', וועלכע קען קיין מאָל ניט וויסען אַלע פערהעלטניסע פון אַלע הונדערטע פעהלע וואָס קומען איהם פאָר, נור ער האָט אַ רעכט צו געבען זיין אור־טהייל אויף אַלעמען און אַלעס ווי זיין שגעון פאַרדרייט איהם? די פאַלים און די ריכטער, ווי יעדע אַרמיע פון רעגירונג האָבען נור איין צוועק צו אונטערדריקען אַלע פאַרברעכענס, וועלכע גרייפען אָן די פריווילעגיעס פון די הערשער. צו באַשיצען דאָס פאָלק, דאָס וואהלזיין פון דער געזעלשאַפט, צו זיכערען יעדען איינעם'ס פרייהייט, קען נאָך קיין מעהר פערדאָרבענע איינריכטונג ניט געבען ווי דיזע קלאַססע פונקציאָנערן, וועלכע פרעטענדי־רען אַלעמען צו באַשיצען, אָבער אין אמת'ן זיצען זיי נור יעדען איינעם צו באַגראָבען, וועלכער איז אַ געגנער פון זייערע אינטערעסען, פון זייער קנעכ־טישען געזעץ שווינדעל. —

„אַלץ וואָס איהר האָט דאָ געזאָגט, רופען זיך אָן אַנדערע, קען זיין אַז עס איז אמת; אַנאַרכיזמוס קען טאָקע זיין אַ פאָלקאָם גערעכטע פאָרמע פון סאָציאַלען לעבען; מיר ווילען אָבער ניט שפּרינגען אין דער פינסטער־ניס, זאָגט אונז ווי אזוי די געזעלשאַפט וועט זיין אָרגאַניזירט!" און גלייך הייבען זיי אָן צו וואַרפען אַ באַרג מיט פראַגעס, ווי צום ביישפּיעל: נאָך וואָס פאַר אַ מעטאָדע וועט מען ערציהען קינדער? וועלען די גרויסע שטעדט בלייבען ווי זיי זיינען, אָדער די מענשען וועלען זיך אויסשפּרייטען איבער די קאַנטרים? וועלען אַלע איינוואָהנער פון סיביר האַלטען ווינטער אין דער שטאָדט ניצע? וועט יעדער איינער האָבען צו מיטאָג געבראָ־טענע טויבען מיט שאַמפּאַניער ווין? ווער וועט וועלען זיין אַ מינען־אַר־

ביטער אָדער אַ מאַטראַז? ווער וועט רייניגען די רינשטאָקס? וועט מען
די קראַנקע היילען צו הויז אָדער אין האָספּיטעלער? ווער וועט אראַנזשי־
רען דעם צייט-טאַבעלאַ פון די אייזענבאַנען? וואָס וועט זיין אַז דער לאָקאָ־
מאָטיוו אינזשינער וועט פּלוצלונג קראַנק ווערען אין מיטען וועג?" און נאָך
אַכצעהן טויזענד אַזעלכע פראַגען, וואָס איז אַן אונזין צו פרעגען און נאָך
אַ גרעסערער צו ענטפערען. קענען מיר דען אין נאָמען פון אַנאַרכיזמוס
פאָרשרייבען פאַרן מענשען פון קומענדען דור, ווי ער זאָל זיך פיהרען אין
אין זיין טעגליכען לעבען? וויפיעל אַזויגער ער זאָל גיין צו בעט, אָדער
אין וועלכען טאָג פון וואָך ער זאָל זיך שניידען די נעגעל?

ווירקליך, אויב אונזערע לעזער ערוואַרטען פון אונז אַן ענטפער אויף
אַזעלכע פראַגען, מוזען מיר מודה זיין, אַז מיר האָבען גאָר ניט אויסגעפיהרט
מיט אונזער גאַנצער ארבייט זיי צו ערקלערען וואָס אַנאַרכיזמוס איז. קיין
פראָפעטען זיינען מיר ניט, און אויב די אידעע צו פערניכטען רעגירונג
איז ביי אונז ניט קיין פוסטער חלום, קענען מיר געוויס זיך ניט אַוועקזע־
צען און אָנשרייבען אַ פאָרמאַלנע, אָפיציעלע ערקלערונג אויף אַלע טויזענ-
דער פראַגען וואָס וועלען פאָרקומען אין לעבען פון דער צוקונפטיגער
געזעלשאַפט. אַלעס וואָס מיר קענען היינט טאָהן, איז צו בעטראכטען
ערנסט און וויסענשאַפטליך די גרונד פּרינציפּען, אויף וועלכע די קומענדע
געזעלשאַפט וועט האָפענטליך זיין געבויט. מיר קענען באַהויפּטען אַז איין
אַלגעמיינע צענטראַליזירטע פראָדוקציאָן מיט אָפיציעלע אינדוסטריע-קאַפּי-
טאַנען וועט אַרויסרופען אַ קנעכטשאַפט, געגען וועלכע היינטיגע איז די
ריינסטע פרייהייט. דאַגעגען קענען מיר אָבער אָנצייגען די מעגליכקייט
פון אַ ריכטיג פרייע פראָדוקציאָן, א. ז. וו. קענען מיר אָבער אָנצייכענען
פּינקטליך ווי אַזוי די גרופּען וועלען זיך פעדערירען? ווער קען פאָראויס
זעהן צו וואָס פאַר אַ שטופע די מענשהייט קען זיך ענטוויקלען זייענדיג
פריי פון ארמוטה און פון אונטערדריקונג? ווער קען פאָראויס זעהן דעם
פּראָגרעס די וויסענשאַפט, די נייע קוועלען דער פּראָדוקציאָן וועלכע ווערען
זיכער אויפשטייגען זייער הויך זאָ לאַנג אַלע מענשען וועלען בעזיצען די
מיטלען פון בילדונג, זאָ לאַנג דער קאַמפף אַנשטאָט פון איינער געגען
דעם אַנדערן וועט געבען פּלאַטץ פיר דעם נאַטור-קאַמפף פון אַלע פאַר
אַלעמען, פיר פאָלקאָממע סאָלידאַריטעט?!

מיר קענען זיך ניט אַבגעבען מיט די אייִנצעלהייטען פון דער
צוקונפטס געזעלשאַפט; די גרונדלאַגען אויף וועלכע זי זאָל געבויט
ווערען איז אַלץ וואָס עס איז וויכטיג פאַר אונז צו ערקלערען. קיין

הערשאַפֿט אין *קיין* פֿאָרמע פֿון *קיין* מענשען איבער קיין אַנדערן — דאָס איז אונזער ערשטער פּרינציפּ. פֿאָלקאָמע גלייכע געלעגענהייטען פֿיר יעדער געזונטען מענשען צו זיכערן זיין עקזיסטענץ און מעגליך מאַכען זיין נאַטירליכע ענטוויקלונג — איז אונזער צווייטער גרייסער פּרינציפּ. דער פּרינציפּ פֿון קיין הערשאַפֿט, *אַנאַרכיע*, האַלט אין זיך איין די פּאָזיטיווע זייט פֿון פּערזענליכע איניציאַטיווע: קיין אויטאָריטעט קיינעם צו בעפֿעהלען, אַלזאָ מוז יעדערער האַנדלען זעלבסטשטענדיג, פֿון זיין אייגענעם געדאַנקען און ווי זיין האַרץ געלוסט. דער פּרינציפּ פֿון גלייכע געלעגענהייטען, דורך קאָלעקטיווע אייגענטהום, האַלט אין זיך איין די נעגאַציאָן (פֿערנייגונג, פֿערלייקענונג) פֿון לאָהן אַרבייט און קאָנקורענץ: קיינעמס גליק היינגט ניט אָב פֿון דעם אַנדערענס אונגליק, אַלזאָ וועט יעדערער האַנדלען ווי צום בעסטען פֿיר אַלעמען. דאָס איז די מאָראַל פֿון סאָלידאַריטעט.

אין אונזער ערשטען פּרינציפּ זיינען מיר געגנער פֿון די אויטאָריטעט-סאָציאַליסטען וועלכע ווילען פֿאַרטרויען די קאָנטראָלע פֿון גאַנצען סאָציאַלען אָרגאַניזמוס צו עטליכע עקזעקוטיווע קאַמיטע-לייט, און פֿאַרלייקענען דורך דעם די פֿרייע פּערזענליכע איניציאַטיווע. אין אונזער צווייטען פּרינציפּ זיינען מיר געגנער פֿון די אַלע אינדיווידואַליסטען, וועלכע אַנערקענען פּריוואַט אייגענטהום און די פֿאָלגליכע אונגלייכהייטען אין די געלעגענהייטען פֿון עקזיסטענץ און ענטוויקלונג. די אויטאָריטעט-סאָציאַליסטען, ווי די פּריוואַט-אייגענטהום-אינדיווידואַליסטען קומען ביידע גלייך צו קורץ פֿון אידעאַל פֿון סאָלידאַריטעט: די ערשטע פֿיהרט צו אַ קנעכטישען קאָמוניזמוס, די צווייטע — צו אַ פֿרייע הינט-שלעגעריי, האַרמאָניע קען ביי ביידען ניט זיין.

אַ געזעלשאַפֿט געבויט אויף סאָלידאַריטעט וועט אימער געפֿינען די בעסטע ייעג ווי אַזוי איינצואָרדנען אַלע איינצעלהייטען פֿון איהר אָרגאַניזאַציאָן. קינדער ערציהונג? מיר קענען יעצט ניט וויסען ווי אַזוי די צוקונפֿטיגע מענשען וועלען די זאַך בעשיידען; מיר קענען אָבער זיך פֿאָרשטעלען אַז געוויס וועלען די עלטערן, די לעהרער און אַלע וואָס אינטערעסירען זיך מיט דער פֿראַגע, זיך צוזאַמען קומען דיסקוטירען, איינשטימען אָדער זיך פֿאַנאַנדער געהן ווי פֿרייע מענשען, פּרובירען פֿערשידענע מעטאָדען אין פּראַקטיקע און די מעטאָדע וואָס וועט געבען די בעסטע רעזולטאַטען וועט וואַהרשיינליך אָנגענומען ווערען. קיין אַנדער וועג קענען מיר זיך ניט פֿאָרשטעלען. אין דער ווירקליכקייט קען דען זיין אַ בעסערע וועג? איז אָבשטימונג פֿיר מאַיאָריטעט אַ בעסערע וועג? אונז שיינט אַז אַ מאַיאָריטעט

געזעץ, אויסער דעם וואָס ער פֿאַרלייקענט אין פרינציפּ די פֿרייע איניציאַטיווע פֿון דער מינאָריטעט, וועט נאָך אַלעם דעם דאָך ניט קענען פֿאַרוועהרען די מינאָריטעט צו האַנדלען אין פראַקטיקע ווי זי וויל, סיידען דורך פּאָליציי און טורמע, וועלכע דאַרפֿען ניט פֿאָרקומען אין דער צוקונפֿטיגע געזעלשאַפֿט; עס מאַכט אָבער דאָך אויס אַ גרויסען אונטערשיעד, אויב די געזעלשאַפֿט ערקלערט די אונצופֿרידענע מינאָריטעט פֿאַר ק י ק ע ר ס, רעוואָלוציאָנערען און דאס גלייכען, אָדער זי ערקלערט איהר פֿאָלקאָם בערעכטיגט צו האַנדלען ווי זי וויל. גראַדע ווי אין פֿאַרקעהרטען פֿאַל, ווען די מינאָריטעט גיט אָב איהר רעכט, מאַכט עס אויס אַ גרויסען אונטערשיעד, אויב זי טהוט דאָס פֿרייוויליג, מיט אַ געפֿיהל פֿון סאָלידאַריטעט, אָדער געצוואונגען, אויס פֿורכט פֿאַר דער פּאָליציי אָדער דערפֿאַר וואָס די מאַיאָריטעט וועט זיי רופֿען קיקערס. מיר זאָגען נאָך אמאָל: לאָזט די פֿרייע מענשען האַנדלען ווי זיי וועלען פֿאַרשטעהן; מאַכט אָבער, ביטע, פֿאַר זיי קיינע געזעצע, וועלכע וועלען זיי צווינגען גלייך אין אָנפֿאַנג זיך צו צוטהיילען אין מאַיאָריטעט און מינאָריטעטס פֿאַרטייען, און זיך אַרום רייסען ווי פרינציפּעלע געגנער! —

צווישען אונזערע געגנער זיינען דאָ אַזעלכע וואָס גיבען צו אַז דער אַנאַרכיזמוס איז טאַקע דער העכסטער אידעאַל פֿון פֿרייהייט און גלייכהייט, זיי גיבען אויך צו אַז עס איז מ ע ג ל י ך עס זאָל פֿאַרווירקליכט ווערען, זיי טענה'ן אָבער, אַז עס איז נאָך צו פֿריה, אַז די מענשהייט איז נאָך ניט רייף גענוג צו קענען לעבען אָהן רביים און אָהן מייסטערס. זיי וואָלטען אָבגעלייגט דעם אַנאַרכיזמוס אַזוי ווייט ווי מעגליך, און גיבען אָן פֿאָלגענדע אַרגומענטען: אַ געזעלשאַפֿט אָן רעגירונג אָרגאַניזירט אויף פֿרייוויליגע קאָאָפּעראַציאָן, געבויט אויף פֿרייע פערזענליכע איניציאַטיווע, בעגרינדעט דורך אויס אויף סאָלידאַריטעט איז געוויס, זאָגען זיי, אַ שעהנער, אַ פּראַכטפֿאָלער אידעאַל, אָבער אַזוי ווי אַלע אידעאַלען איז עס ניט מעהר ווי אַ לופֿט שלאָס. מיר לעבען היינט אין אַ געזעלשאַפֿט, וועלכע איז זייט טויזענדער יאָהרען צוטהיילט אין קלאַסען פֿון בעדריקער און בעדריקטע; דער קלאַס בעדריקער איז דורכגעזויגט מיט דעם גייסט פֿון הערשאַפֿט און טיראַניי, און דער קלאַס בעדריקטע איז אויפֿגעצויגען אויף אונטערטעניגקייט און איז דורך און דורך פֿערפֿוילט פֿון מיזעראַבלע קנעכטשאַפֿט? ווי קומט צו די מענשען אַ געפֿיהל פֿון ברודער־ליבע, פֿון סאָלידאַריטעט יעדער איינער קעמפֿט געגען יעדער אַנדערן, די קאָנקורענץ צווינגט אַלעמען זיך צו רייסען, ווי די הינד צווישען זיך איבער אַ טרוקענעם ביין

—ווי קענען אזעלכע מענשען מיט איין מאל ווערען מלאכים און לעבען סאלידאריש צווישען זיך? קען מען זיך דען פערלאזען אויף אזא אונוויסענדע, קארומפירטע מאססע, פארדומט פון פריסטער, פארפוילט פון ארמוטה, פארזונקען אין מאראל־לאזיגקייט, זי זאל מאכען א רעוואלוציאן און דורך טייכען בלוט פירען אונז צו א גן עדן אויף דער וועלט? וואלט ניט זיין בעסער און קליגער צו טרייען שטופענווייז צו קומען צום אנארכיסטישען אידעאל, דורכגיין רעפובליקאנישע, דעמאקראטישע, סאציאליסטישע שטופען? איינשטעלען א רעגירונג פון די בעסטע מענשען זי זאל ערציהען און ענטוויקלען און פערברייטען די מאססען צו קענען לעבען סימפאטיש און סאלידאריש צווישען זיך? —

אלזא, נאך אמאל די רעגירונג אלס ענטוויקלער פון פאלק! ווידער אמאל דער אלטער שיר המעלות: לולי מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו! איז עס געוועזן גאר אין גאנצען ארויס געווארפען וואס מיר האבען בעוויזען אז די רעגירונג האלט ניט אויף די געזעלשאפט, אז אלעס קומט ארויס פון די איינצעלנע פערזאנען, אז די רעגירונג קען אויף א האר ניט פארמעהרען די טהעטיגקייט פון די אינדיווידואומען, אז זי פערדארבט נור די קרעפטען וואס עקזיסטירען און שאפט זיך פריווילעגיען, מאנאפאלען, העסליכע קאנטראסטען אין לעבען?! זאל עס זיין אבצעהן טויזענד מאהל ווידערהאלט: פארניכטען רעגירונג און אויטאריטעט מיינט קיין מאהל ניט פארניכטען די אינדיווידועלע און קאלעקטיווע קרעפטען, וועלכע האלטען אויף צו יעדער צייט די געזעלשאפט און וועלען איהר טויזענדער מאהל בעסער אויפהאלטען אהן רעגירונג און אהן אויטאריטעט. פארניכטען אויטאריטעט, מיינט פארניכטען די מאנאפאל פון קראפט און איינפלוס; עס מיינט צו פארניכטען א צושטאנד אין וועלכען די קאלעקטיווע קראפט פון גאנצער געזעלשאפט ווערט פארברויכט צו פארדערן די אינטערעסען פון א הערשער קלאססע. קען די היינטיגע מענשהייט ניט בעשטעהן אהן איהרע קארומפירער, פארדומער און בעטריגער, דאן וועלען די רעפובליקאנישע, דעמאקראטישע און סאציאליסטישע שטופען אויך ניט קענען ארויפזעצען א נייע קאפ, אזוי שלעכט, איז גליקליכער ווייזע, נאך ניט.

עס איז אמת אז א גרויסע טהייל מענשען איז היינט פארדארבען, עס איז זיכער אז ניט אלע וועלען זיך מיט אמאל קענען אויפהייבען צום הויכען מאראל פון סאלידאריטעט; אבער צי דען ווייל היינט זיינען די דיינקענדע און טהעטיגע געזעלשאפטס קרעפטען ווייניג אין צאהל, זאל מען זיי נאך מעהר פאראליזירען דורך „פעטערליכע זארגפעליגקייט" פון רעפובליקאנישע,

דעמאָקראַטישע און סאָצ. רעגירונס שטופֿען? יעדענפֿאַלס מיינען מיר אויך ניט אַרויפֿצוזעצען אויף די פֿערוואָרבענע טהייל מענשהייט אַ נייע קאָפּ; מיט ניכטערנע שפייבכץ וועלען מיר די קאָפּ ניט צוקלעפּען; מיר ווייסען גאַנץ גוט אַז אויף אַ פֿערפֿוילטען קערפּער ווערט זיך אַ געזונטע קאָפּ ניט האַלטען; ריזיקירען מיר דען אָבער מיט עטוואָס ווען מיר ווילען צוברעכען די קייטען? ווי פֿאַרדאָרבען זיי מעגען ניט זיין, מיר האָבען קיין מורא ניט, אַז זיי וועלען זיך אויפֿעסען לעבעדיגע פֿון גענוג וואָהלטאג, פֿון גענוג פֿרייהייט. ווי פ ר ו ד אָ ה ן האָט געזאָגט: די פֿרייהייט איז די מוטער, ניט די ט אָ כ ט ע ר פֿון אָרדנונג. איהר האָט מורא די היינטיגע מענשהייט ווערט אָהן אַ רעגירונג ניט קענען פֿעריכטען די נויטיגע געזעלשאַפֿטליכע פֿונקציאָן? צום ביישפּיעל: פֿאָלקס בילדונג? — וועלען זיך געפֿינען געבילדעטע לייט וואָס האָבען חשק צו פֿערשפּרייטען בילדונג, וועלען זיי אָרגאַניזירען שולען, דרוקען ביכער, און טהאָן וואָס זיי קענען. וועלען זיך אַזעלכע ניט געפֿינען, אָדער זיי וועלען זיין צו ווייניג, וואָס קען אַ רעגירונג העלפֿען? בעשאַפֿען געבילדעטע לייט מיט חשק צו פֿערשפּרייטען זייער בילדונג ווערט זי געוויס ניט קענען, פֿערדארבען זיי, מאַכען פֿון זיי פּאָליטישענס, דאָס קען זי; מיר זיינען עס אָבער איהר מוחל.

פֿאַלקס-געזונדהייט? — דיזעלבע, מיינע הערען: וועלען זיין דאָקטוירים. און היגיעניסטען, וועלען זיי זיך אָרגאַניזירען און אַכטונג געבען דאַרויף, וועלען ניט זיין אַזעלכע, ווערט די רעגירונג ניט קענען בעשאַפֿען קיין נייע. פֿאַרדאַ־בען דיזעלבע א. ז. וו., דאָס קען זי: אָבער מוחל! ווי פֿריהער־אינזשינערען, מעכאַניקער, אייזענבאַהנען צו בויען א. ז. וו. — גראַדע דיזעלבע, גראַדע דיזעלבע. אַלזאָ, וואו איז דער שרעק? וואָס איז די מורא פֿאַרן פֿאָלק? וואַצו די שלעפּעריגע רעפּובליקאַנישע, דעמאָקראַטישע, סאָציאַליסטישע שטופֿען? ווערט נור דאָס פֿאָלק מאַכען אַ רעוואָלוציאָן, קען עס גאַנץ זיכער אָבשאַפֿען די רעגירונג, דען נור דאַמאָלס וועלען די מאַסען האָבען אַ מעגליכקייט זיך אויסצובילדען; דורך פֿרייהייט לערנט מען זיך אויס צו זיין פֿריי, אַזוי ווי איין אַרבייט לערנט מען זיך אויס אַרבייטענדיג.

אָבער ניין! איהר האַלט זיך נאָך אַלץ ביי דער אידעע, אַז מ'קען מאַכען אַ רעגירונג פֿון די בעסטע, פֿון די עדעלסטע, פֿון די טהעטיגסטע, גוט, ווי אָבער זאָלען מיר זיי אויסגעפֿינען? פֿון מאַיאָריטעט וואַהל אַ שטייגער ווי אין היינטיגע צייטען? אָה, פֿריינד, דער אַלטער דזשאָהן סטואַרט מ י ל ל, דער קאָנסערוואַטיווער פֿון אַלע ליבעראַלען פֿון זיין צייט, האָט מיט פֿופֿציג יאָהר צוריק שוין אַזוי צוקלאַפּט די מעטאָדע, אַז וויטערע

קריטיק איז זיכער ניט מעהר נויטיג, און זאָל שוין אַפֿילו זיין דורך די בעסטע מעטאָדע ווי דער אַלטער מילל וואָלט געוואונשען; א וואָהל דורך אַ אמת'ע, זיכערע מאַיאָריטעט, אָהן פּאַרטיי-טריקס, אָהן בודעל, אָהן שווינדעל, אַ וואָהל פֿון גאַנצען פֿאָלק — אָה, זאָגט אונז, איהר העררען! קען אַ אידיאָט זיך אַליין וועהלען אַ לעהרער? קען אַ דורך און דורך קאָרומפּירטע מאַסע, ווי איהר רופֿט זיי, וועלכע קען זיך אַליין איין טאָג אין יאָהר אַפֿילו ניט רעגירען, קען אַזאַ פֿאַרדאָרבענע באַנדע וויסען ווער דער בעסטער מענש איז איהר צו רעגירען? ענטפֿערט דאָך, כ'בעט אייך אויף די פֿ־אַגע! אַ מאַססע אידיאָטען זאָלען זיך וועהלען אַ רעגירונג פֿון גענוסען! ענטפֿערט נור דאָס, מיר וועלען אייך שוין ניט פֿרעגען, וואָס וועט זיין מיט די מינאָריטעט, מעגליך די קליגסטע טהייל, וועלכע שטימט ניט איין מיט די „אידיאָטען-מאַסע"!

מיר זעהן נור איין וועג ווי צו פֿערענטפֿערען די פֿראַגע: פֿאַרניכטען די רעגירונג דורך רעוואָלוציאָן, איינפֿיהרען קאָלעקטיוו-אייגענטהום, זאָ דאָס יעדערער קריגט אַ מעגליכקייט צו צייגען וואָס ער קען טאָהן גוטעס, און, לאָזט דעם פֿאָלק טאָהן וואָס ער וויל! מעגליך אַז עס וועלען פֿאָרקומען שוועריגקייטען; מעגליך אַז דאָס פֿאָלק וועט פֿאַרלירען די רעוואָלוציאָן; מיר קענען ניט וויסען אויב אונזער פּאַרטיי וועט טריאומפֿירען, אָדער די געגנערישע — איין זאַך זיינען מיר זיכער, אויב דאָס פֿאָלק וועט זיך אָבשטעלען אויף איינע פֿון די זאָגענאַנטע איבערגאַנגס שטופֿען, וועט דאָס ניט זיין די שולד פֿון אונזער אידעע, זאָנדערן די שולד פֿון אונזערע קרעפֿטען צו פּראָפּאָגאַנדירען אונזער אידעע.

וואָס עס זאָל ניט פֿאָרקומען אין די נאָהענטע צוקונפֿט. מיר האָפֿען דאָך צו האָבען איין איינפֿלוס צום וועניגסטען אויף די קומענדע רעוואָלוציאָן, און וואָס טיכטיגער מיר וועלען אַרבייטען, אַלס טיפֿער וועט דער איינפֿלוס זיין. אומזאָנסט וועט אונזער מיהע יעדענפֿאַלס ניט פֿערלאָהרען געהן. וואָס מעהר מיר וועלען ציעלען צו פֿערווירקליכען אַלע אונזערע פֿאָדערונגען, אַלס וויניגער רעגירונג און פּריוואַט אייגענטהום וועט זיין אין דער נייער געזעלשאַפֿט. אויב מיר וועלען ניט אויספֿיהרען אַלעס, וועלען מיר דאָך אויספֿיהרען זעהר פֿיעל, דען וואָס וויניגער רעגירונג און פּריוואַט אייגענטהום, אַלס גרעסער דער פּראָגרעס, אַלס נעהענטער צו אונזער אידעאַל.

אויב האַלטענדיג טריי אונזערע פּרינציפּען, פֿאַלען מיר היינט, זייט זיכער מיר וועלען זיעגען מאָרגען. —

ע נ ד ע.